SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 121, ЧИСЛО 5, П'ЯТНИЦЯ, 31 СІЧНЯ 2014 РОКУ | 1893 | Vol. 121, No. 5, FRIDAY, JANUARY 31, 2014 | $1.00

Кожен день – це крок до нової, української України

Фото: Олександр Вівчарик

Запорукою цієї нової України є безперервний масовий антивладний протест на Майдані Незалежности в Києві. Саме ця безперервність, масовість і рішучість майданівців запалили революційним вогнем всю Україну. Гудуть людські майдани не тільки у Львові, Івано-Франківську, Тернополі, Чернівцях, де вже діють, замість „реґіональних" держадміністрацій, Народні ради. Протести вирують у Луцьку, Рівному, Житомирі, Черкасах, Чернігові, Сумах, Полтаві, Запоріжжі, Луганську, Херсоні, Дніпропетровську.

І саме ця безкомпромісність справедливої всенародної боротьби змусила Віктора Януковича, головного узурпатора Української держави, піти на переговори з парляментською опозицією.

Ось перші ознаки, що влада змушена, нехай і нещиро, з властивим їй бажанням усіх ошукати, та все ж визнати реальність породжуваного протестними майданами народовладдя:

25 січня В. Янукович запропонував Арсенієві Яценюкові пост прем'єр-міністра, а Віталієві Кличкові – віце-прем'єра з гуманітарних питань.

(Закінчення на стор. 9)

ТЕМА ДНЯ

Революція охопила всю Україну

Петро Часто

Від кінця минулого тижня на Майдані Незалежности в Києві і в усій Україні сталося багато нових подій у загальноукраїнському революційному контексті, за яким з великою увагою і хвилюванням стежить світ. А вже щодо нас, українців у різних країнах, то, завдячуючи сучасним інформаційним технологіям, ми мовби особисто присутні у досі небаченому і нібито нежданому, а насправді вкрай визрілому вирі справедливого всенародного гніву проти злочинного режиму, в тому чистому морі людської віри, надії і любови, котре викликає в усьому людстві щирі почуття поваги і солідарности.

Отже, нижче подаємо, в найскупішому викладі, хроніку боротьби повсталого народу з антинародним, антиукраїнським, окупаційним у своїй суті, режимом, котрий має назву Партії Реґіонів.

В четвер, 23 січня, цей режим ще вдавав з себе непереможного, тому друге коло переговорів між провідниками політичної опозиції закінчилися без жодного висліду. Виступаючи пізно увечорі зі сцени Майдану, Віталій Кличко сказав буквально таке: „Дуже важко вести переговори з людиною, яка хоче тебе обдурити. Питаємо про відставку президента – не хоче. Питаємо про відставку уряду – не хоче. Питаємо про відставку Захарченка – не знає, мнеться, може так, а може й ні...".

Чільні опозиціонери, усвідомлюючи, що протестний Майдан у столиці діє на основі самоорганізації, цілком поза політичними партіями і вузькопартійними інтересами, змушені узгоджувати свої дії з переконаннями революційної маси. З огляду на це Олег Тягнибок попросив майданівців підняти руки – скільки виявиться за і скільки проти продовження переговорів з Президентом Віктором Януковичем. Рішення Майдану: переговори марні, ми не повинні запобігати ласки в бандитської влади, наше рішення – боротьба до переможного кінця.

З того моменту мирний Майдан Незалежности і „Правий сектор", тобто учасники барикад на Грушевського, об'єдналися в один революційний організм.

Також той день, 23 січня, засвідчив значну радикалізацію протестів у багатьох обласних центрах України: понад 5,000 учасників революційного віча в Черкасах штурмували будівлю обласної держадміністрації. Рішучими і безкомпромісними були подібні штурми в Івано-Франківську, Чернівцях, Тернополі, Житомирі, Вінниці, Луцьку, Рівному, Запоріжжі. У Львові вже діє Народна Рада, котра скасувала всі атиконституційні рішення підпорядкованої „реґіоналам" Верховної Ради, заборонила діяльність Партії Реґіонів і комуністів.

За цих обставин можна було чекати від влади, під якою захитався ґрунт, застосування зброї. Як бути у цьому випадку? Колишній міністер оборони Анатолій Гриценко, котрий цими днями зрікся депутатського мандату з протесту про-

(Продовження на стор. 13)

Канада застосувала санкції стосовно урядовців України

ОТАВА. – 28 січня Міністер з питань громадянства та іміґрації Канади Кріс Александер та Міністер закордонних справ Джон Берд зробили заяву: „Останні дії членів правлячої еліти України, які призвели до масових протестів, мали дуже неґативні наслідки, що змусило нас вдатися до застосування конкретних та цілеспрямованих заходів. Зважаючи на жорстокі репресії щодо законних протестувальників та залякування опозиційних активістів, ми прийняли постанову про обмеження в'їзду на територію Канади – постанова вступає в силу негайно – ключових урядових посадовців, як наслідок їхніх дій протягом останнього часу. Канада і надалі підтримуватиме український народ, який мужньо бореться, відстоюючи свою демократію".

Заява Посольства США в Україні про скасування віз

КИЇВ. – Посольство США в Україні 22 січня видало заяву: „У відповідь на дії проти протестувальників на Майдані у листопаді й грудні минулого року, Посольство США скасувало візи декількох громадян України, пов'язаних з застосуванням сили. Оскільки візові справи за законами США є конфіденційними, ми не можемо коментувати індивідуальні випадки. Хочемо підкреслити, що Державний департамент має широкі повноваження скасовувати візи на основі інформації, що вказує на неможливість допуску отримувача візи на територію США, і ми розглядаємо подальші кроки проти тих, хто несе відповідальність за нинішнє насилля".

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Дж. Байден розмовляв з В. Януковичем

ВАШІНҐТОН. – 27 січня віце-президент США Джозеф Байден знову подзвонив Президентові України Вікторові Януковичеві, закликавши його уряд не вводити надзвичайний стан і відвести від Майдану підрозділи спецпризначенців. Дж. Байден підкреслив, що США засуджують застосування насильства з будь-якого боку і попередив, що оголошення надзвичайного стану або введення інших жорстких заходів безпеки спричинить подальше загострення ситуації і закриє можливість для мирного вирішення конфлікту. *(„Голос Америки")*

Влада посилює цензуру

КИЇВ. – 27 січня провладні засоби масової інформації отримали письмові вказівки щодо того, як висвітлювати акції протестів у реґіонах України. Наказано (російською мовою) подавати інформацію, що за штурм Сумської обласної адміністрації учасникам протесту обіцяли по 1,500 грн. кожному, що в Запоріжжі була спроба захопити обласну державну адміністрацію 200 „западенцями", серед яких – 30 „добре навчених бойовиків". *(Інститут масової інформації)*

Постраждали 42 журналісти

КИЇВ. – Лише за останні чотири дні протистояння в центрі Києві у зоні сутичок протестувальників та міліції постраждали щонайменше 42 журналісти. Рух „Стоп цензурі" заявив, що міліція стріляє по журналістах під час сутичок. У постраждалих були камери і розпізнавальні знаки преси. Прицільний вогонь у представників преси зафіксував на відео журналіст Радіо „Свобода", який вів пряму трансляцію з місця подій. Влада намагається залякати журналістів, які не бояться виходити на Майдан. *(Інститут масової інформації)*

Курс гривні впав

КИЇВ. – Курс гривні на міжбанківському валютному ринку впав до 8.6 грн. за долар, незважаючи на те, що вперше від початку 2014 року у торгах узяв участь Національний банк, пропонуючи учасникам купити долар за курсом 8.4 грн. Нинішній курс гривні вже на 10 копійок перевищує запланований урядом середньорічний курс. У світі вважають українську гривню майже вдвічі недооціненою. Україна перебуває у п'ятірці країн світу з найбільш недооціненими валютами. Інші країни – Індія, Південна Африка, Малайзія та Індонезія. Недооціненість валюти вважають однією з ознак експортно-орієнтованих економік, до яких належить і Україна. Штучна слабкість національної валюти надає переваги експортерам цієї країни. *(Бі-Бі-Сі)*

Меджліс провів віче

СИМФЕРОПІЛЬ. – У місті 28 січня без інцидентів відбулося віче проти диктатури в Україні, ініційоване Меджлісом кримськотатарського народу. Через загрозу провокацій з боку провладних і проросійських сил керівництво Меджлісу вирішило перенести проведення цього заходу з центрального майдану під стіни Постійного представництва Президента України в Криму. Віче підтримали активісти кримського Евромайдану і проукраїнських організацій. Люди тримали в руках прапори України та Евросоюзу, національні прапори кримських татар, а також плакати „Крим – це Україна", „Крим підтримує евроінтеґрацію!" та інші. Учасники віча закликали збільшити фінансування програм повернення та облаштування кримських татар. *(Радіо „Свобода")*

Поховали Романа Сеника

ЛЬВІВ. – 27 січня близько 3,000 осіб взяли участь у церемонії прощання з Романом Сеником, який загинув на вулиці Грушевського в Києві. Похорон відбувся в його рідному селі Наконечне Друге Яворівського району. Були присутні майже 20 священиків. Люди прийшли на похорон з державними та червоно-чорними прапорами. Тіло загиблого також було накрите державним прапором. Р. Сеник на 45-му році життя помер 25 січня в київській лікарні внаслідок тяжких поранень, отриманих 22 січня. *(„Українська правда")*

Особистий Майдан Сергія Мініна

Олександер Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 6 грудня 2013 року Сергій Мінін вийшов на центральну площу міста з плякатом на підтримку київського Евромайдану й відтоді щодня, як на вахту, він стає з плякатом і з прапором України. Він стоїть серед поля смілянської байдужости. І своїм прикладом спростовує прислів'я, що один в полі не воїн.

„Важко одному стояти, – зізнається він в розмові. – Люди підходять з запитаннями: „Скільки тобі платять?". Я за день розмовляю з багатьма людьми. Усе ж таки більшість мене підтримує".

С. Мінін етнічний росіянин. Він народився у Нижегородській області, закінчив там військове училище, з 1987 року живе в Смілі, одружився з українкою, має доньку і сина. Працював в Києві, але саме перед побиттям студентів 29 листопада був звільнений з роботи.

Донька С. Мініна закінчила університет за спеціяльністю українська мова і література, а син насправді є сином брата Сергієвого, котрий помер у Росії. Померла і його мати. С. Мінін забрав малолітнього племінника до себе. Виховував, як рідного сина. Зараз він живе і працює в Києві, у найважчі для Майдану дні допомагав його оборонцям.

Сергій Мінін пікетує у Смілі. (Фото: Олександер Вівчарик)

Шведський журналіст побував на Майдані

Олександер Вівчарик

КИЇВ. – Ганса Стіґсона до України покликав Майдан, де у нього виникло чимало запитань, щодо яких він хотів поспілкуватися з місцевим журналістом. Отак ми і зустрілися. Шведський журналіст – політичний оглядач газети „Norrkopings Tidningar", що виходить шість разів на тиждень у місті Норкьопінґ.

Ганс Стіґсон. (Фото: Олександер Вівчарик)

У Стокгольмі він зустрічався з донькою Юлії Тимошенко – Євгенією. Це й загострило його зацікавленість подіями в Україні. А Майдан покликав у дорогу.

Г. Стіґсон підтвердив, що незалежність балтійських держав сприймалася у Швеції як само собою зрозумілий і природний факт, а от незалежність України насторожувала. Україна бачилася шведам частиною Росії. Довелося нагадати йому про шведського короля Карла XII і гетьмана Івана Мазепу, які спільно боролися за незалежність України.

Г. Стіґсон зауважив, що Майдан у Києві надто миролюбний, тому відсутній результат. На його думку, проблемою є те, що Майдан не має одного провідника, і якби Ю. Тимошенко була на свободі, то вона об'єднала б людей і повела їх за собою. Насправді ж люди на Майдані були миролюбні у розмові з гостем з-за кордону.

Проголошення драконівських законів викликало вибух. У центрі Києва розпочалися справжні бойові дії з каральними підрозділами влади. Наш народ вкотре довів, що він вільнолюбний, і зробити його надовго рабом навряд чи комусь удасться. У цьому наочно переконався на Майдані Г. Стіґсон.

Зникають пам'ятники Ленінові

Сергій Горицвіт

ОДЕСА. – На Одещині поступово рідіють численні ряди монументів Ленінові. Наступної ночі після падіння пам'ятника йому у Києві втратив голову залізобетонний Ленін в парку біля клюбу залізничників у Котовську. Провідник комуністів Одещини Євген Царьков, одразу після зруйнування монумента Ленінові в Києві, дав команду всім підлеглим цілодобово і повсюдно охороняти пам'ятники „вождеві світового пролетаріяту". У Котовську охоронці стояли лише біля двох найбільших пам'ятників у центрі міста, а той, що був у парку, випустили з виду.

На початку грудня 2013 року потрапив Ленін у центрі селища Фрунзівка, де двоє хлопців під покровом ночі одягнули йому на голову порожню іржаву бочку. У центрі міста Рені невідомі так демонтували пам'ятник Ленінові, що від нього залишилися лише іржаві ріжки з арматури. Пустопорожній тулуб при падінні розбився на друзки. В ході слідства правоохоронці дійшли висновку, що хулігани заїхали до парку Перемоги у центрі міста вночі на авті, хтось заліз на п'єдестал і накинув на статую линву, після чого Ілліча зірвали з його висоти.

Залишки пам'ятника Ленінові в Котовську. (Фото: Сергій Горицвіт)

Українці відзначили День Соборности

До „Свободи“ надходять з різних міст України і закордоння вістки про відзначення Дня Соборности. Перші з них вміщені на цій сторінці.

ОДЕСА

Сергій Горицвіт

22 січня, у День Соборности України, відбулося традиційне покладання квітів очільниками міста і области до пам’ятника Тарасові Шевченкові за звичним сценарієм. Цього дня вони послали до Києва не лише місцевий „Беркут“, кілька підрозділів внутрішніх військ, а навіть дільничних міліціонерів.

Після офіціозу на площі біля пам’ятника зібралися на віче „свободівці“. Голова обласної організації Всеукраїнського об’єднання „Свобода“ Ігор Тимощук зазначив, що сьогодні, як і 95 років тому, нація опинилась перед загрозою втрати державности. „Відступати нема куди: або нація мобілізується, або втратить свободу, але щоб не робив цей режим – він приречений на поразку“, – сказав він.

Пікет біля обласної ради під девізом „Ми проти диктатури“ підтримали активісти „Батьківщини“ та партії УДАР. Міліціонери відтіснили учасників пікету на узбіччя площі, яку заповнили учасники віча на підтримку влади. Виступи промовців пікетувальники супроводжували вигуками „Ганьба!“, „Банду геть!“. Коли вони заспівали Державний гимн України, на них накинувся загін „тітушок“, але сутичці запобігли працівники міліції.

До Києва на підтримку протестувальників вирушив загін з 60 фанатів футбольного клюбу „Чорноморець“. З столиці повідомили, що під час штурму „Беркута“ від вибуху світлошумової ґранати постраждав кореспондент одеської газети „Вісті“ Олександер Сибірцев. Його з раною ноги й потрощеними пальцями завезли у лікарню.

Святкового вечора на „Потьомкінських сходах“ майданівці мали намір улаштувати святкове видовище, але криваві події змінили пляни, тому вони утворили суцільний ланцюг уздовж сходів й засвітили сині та жовті вогні, ушанувавши пам’ять патріотів, що загинули напередодні у Києві.

Пікет біля обласної ради в Одесі. (Фото: Сергій Горицвіт)

ЧЕРКАСИ

Олександер Костирко

Понад 100 черкасців зібралися 22 січня на Соборній площі міста, щоб відзначити День Соборности України, недивлячись на судову заборону, про яку нагадали зібранню працівники державної виконавчої служби на початку акції. На це громадяни заявили, що вони не проводять масові акції, а відзначають державне свято.

Об 11-ій год. учасники святкування, узявшись за руки, створили живий ланцюг, який символізував єдність і незалежність України.

Подібне дійство було проведено ще в 13 населених пунктах области. Всі акції пройшли без провокацій та сутичок та без перешкоджання з боку міліції.

Свято на Соборній площі у Черкасах. (Фото: Олександер Костирко)

Читачам – про нові ціни

Шановні Читачі!

Минулого року Український Народний Союз – наш видавець – підрахував, що витрати на друк і доставу „Свободи“ поштою до читача коштують приблизно 110 дол. за кожне число. Через це УНСоюз мав би підвищити ціну на передплату друкованої версії газети до 100 дол. для членів та до 125 дол. для не-членів УНСоюзу.

У грудні Екзекутива УНСоюзу прийняла рішення встановлювати ціни на річну передплату 80 дол. для членів і 90 дол. для не-членів УНСоюзу. Ціна за електронну версію газети залишається незмінною – 40 дол. (можна передплатити на веб-сторінці www.svoboda-news.com кредитовою карткою). Для тих читачів, котрі отримують друковане видання, передплата електронної версії „Свободи“ коштуватиме всього на 5 дол. більше, тобто для членів УНСоюзу друкована і електронна передплата разом коштуватиме 85 дол., для не-членів УНСоюзу – 90 дол. (щоб отримати цю знижку, треба телефонувати до відділу передплати на 973-292-9800, додат. 3040).

Ціни на „The Ukrainian Weekly“ – англомовний тижневик, що видається УНСоюзом, такі ж, як і для „Свободи“.

Нові ціни на передплату наберуть чинности з 1 лютого (читачі, чия передплата закінчується 1 лютого, або після цієї дати, будуть платити нову ціну).

Дорогі читачі, дякуємо за вашу відданість і багаторічну підтримку „Свободи“. Ми сподіваємося, що ви й надалі залишитеся нашими читачами.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Збільшено чисельність „Беркута“

КИЇВ. – 27 січня Кабінет міністрів напередодні відставки на закритому засіданні прийняв протокольне рішення збільшити чисельність спецпідрозділів „Грифон“ і „Беркут“ в шість разів (до 30 тис. осіб) і розширити повноваження силовиків. Міністерству юстиції наказано створювати народні дружини для забезпечення громадського порядку. Передбачалося обмеження пересування 30 вулицями Києва, закупівля амуніції, боєприпасів і озброєнь для спецпідрозділів. У підрозділах „Беркута“ і „Грифон“ досі було близько 5,000 осіб. *(„Українська правда“)*

Труп на ялинці

КИЇВ. – На каркасі ялинки в центрі Києва, на Майдані Незалежности, 27 січня виявили труп 55-річного жителя Волинської области. На ньому не виявлено жодних видимих слідів тілесних ушкоджень. Судово-медична експертиза має встановити причину смерті. Міліцію на місце події викликали народні депутати. *(„Українська правда“)*

Фракція реґіоналів саморозпустилась

ЛЬВІВ. – Фракція Партії Реґіонів у Львівській обласній раді 27 січня саморозпустилась. Окремі посадовці заявили про свій вихід з цієї партії. Про свій вихід з фракції заявив і керівник Львівської міської організації Партії Реґіонів, підприємець Олег Баран. Вийшли з Партії Реґіонів голови Яворівської та Буської районних адміністрацій. Тернопільська та Івано-Франківська обласні ради своїм рішенням заборонили діяльність на території области Партії Реґіонів і Компартії. Заяви на звільнення з роботи написали двоє заступників голови Тернопільської обласної адміністрації. Львівські реґіонали висловили у своїй заяві співчуття родинам загиблих у Києві, попросили вибачення у виборців, наголосивши, що несуть політичну відповідальність за ситуацію в Києві. *(Радіо „Свобода“)*

Суд зобов’язав Віталія Кличка

КИЇВ. – Окружний адміністративний суд Києва 22 січня зобов’язав Віталія Кличка відповісти, чи має він право на проживання у США та Німеччині. Рішення ухвалено за позовом депутата Одеської обласної ради Василя Задорожнюка, якого виключено з партії та фракції „Батьківщина“ на початку січня за „запроданство і порушення партійного статуту“. В партії УДАР вважають неправосудним рішення суду щодо зобов’язання В. Кличка надати інформацію про право проживання у Німеччині та США, і готують апеляцію. *(„Українська правда“)*

Еспанія оновить дорогу

ЧОП, Закарпатська область. – Еспанська компанія „Elsamex SA“ 28 січня виграла відкритий міжнародний тендер і здійснюватиме експлуатаційне утримання ділянки автомобільної дороги Київ-Чоп від річки Броди до річки Стрий протягом семи років. Це дозволить підвищити якість дороги і значно зменшити витрати державного бюджету. Компанія виконає капітальний ремонт об’єктів, встановить додаткове освітлення, облаштує пункти вагової контролі і встановить метеостанції. Перші ремонтні роботи розпочнуться вже навесні цього року. *(УНІАН)*

Дитина вижила на морозі

ЛУГАНСЬК. – У місті Кремінна дівчинка віком 1 рік і 3 місяці вижила після того, як всю ніч провела в мокрому одязі на сильному морозі. 19 січня схвильований чоловік повідомив телефоном до чергової частини міліції, що біля його будинку він знайшов жінку без ознак життя. Біля тіла померлої стояв візок з маленькою дитиною у мокрому одязі. Маленьку Ніку медики забрали до лікарні, діягностували у неї загальне переохолодження. Дівчинка у візку пробула всю ніч. Йшов дощ, а потім ударив мороз. За станом дитини кілька днів стежили працівники територіяльного медичного об’єднання. *(УНІАН)*

АМЕРИКА І СВІТ

Плутоній вимагає пильности

ВАШІНҐТОН. – Уряд США вимагає від уряду Японії повернути понад 300 кілограмів збройного плутонію, вивезеного в Японію в роки холодної війни. Білий Дім плянує домогтися відповідної угоди з Токіо на міжнародній зустрічі з ядерної безпеки, котра відбудеться у березні в Голяндії. Вашінґтон хоче перебрати запаси радіоактивного плутонію під свою контролю, щоб він не потрапив у руки терористів. З цієї кількости плутонію можна виготовити від 40 до 50 ядерних боєголовок. *(„Кореспондент")*

На одного терориста поменшало

МОҐАДІШО. – Інформаційне аґентство „Ройтерс", посилаючись на представників Пентаґону, повідомило 26 січня, що військо США ракетним ударом з безпілотного літака вбило ватажка місцевих терористів Сахала Іскудхука, котрий мав тісні організаційні зв'язки з „Аль-Кайдою" і екстремістським рухом „Аш-Шабаб". Вони тероризують населення Сомалі. Сомалійська республіка перестала існувати як єдина держава в 1991 році, коли народ повалив владу диктатора Сіада Баре. Законною владою в Сомалі міжнародне співтовариство визнає федеральний уряд, але він контролює лише столицю Моґадішо і декілька прилеглих до неї районів. *(„Дзеркало тижня")*

Єгипет орієнтований на демократію

КАЇР. – Тимчасовий Президент Єгипту Адлі Мансур заявив 26 січня, що вносить поправку до пляну політичних змін, щоб дозволити провести президентські вибори перед парляментськими виборами. Експерти кажуть, що ця зміна збільшує можливість, що протягом кількох наступних місяців президентом країни може стати начальник штабу збройних сил і міністер оборони генерал Абдул Фатах аль-Сісі. Згідно з первісними плянами, насамперед мали відбутися парляментські вибори. А. Мансур запевнив, що збільшення терористичних атак проти сил безпеки останнім часом не зведе нанівець переходу до демократії. В сутичках 25 січня, у третю річницю повстання, в результаті якого усунуто від влади Госні Мубарака, загинуло щонайменше 49 осіб. *(„Голос Америки")*

Е. Сновден боїться суду

БЕРЛІН. – Німецька телевізія 26 січня показала на всю країну інтерв'ю з колишнім контрактником Аґентства національної безпеки США Едвардом Сновденом. З ним розмовляв відомий журналіст Хуберт Зайпель. Е. Сновден заявив, що Аґенство національної безпеки США займається економічним шпигунством, збираючи дані, котрі не мають стосунку до питань безпеки США. Відповідаючи на запитання про можливість його повернення до США, Е. Сновден сказав, що в цьому випадку його чекає суд, і йому буде дуже тяжко переконати присяжних у тому, що він діяв заради добра всієї країни. *(„Кореспондент")*

На щастя, бомби не вибухли

АЛТУНА, Пенсильванія. – 24 січня поліція заарештувала 19-річного росіянина Владислава Міфтахова, у помешканні якого виявили дві саморобні бомби. Саперам вдалося негайно знешкодити їх. За словами самого В. Міфтахова, він мав намір випробувати дію цих бомб не на людях, а у відкритому полі. Окрім бомб, у хлопця знайшли й наркотики. В Алтуні В. Муфтахов навчався у філіялі Пенсильванського університету. *(„Кореспондент")*

Доступ до зброї – занадто легкий

НЮ-ГЕЙВЕН, Конектикат. – Професор-педіятр Джон Лівенталь з Єйльського університету стверджує у січневому числі журналу „Pediatrics", що у висліді вуличної стрілянини щороку у США гине майше 10 тис. дітей і підлітків. Тому є всі підстави для законодавців, аби заборонити продаж зброї особам, віком до 21 року. Наразі у більшості штатів леґально купити револьвер можуть громадяни, починаючи від 18-річного віку. А тим часом, як свідчить Дж. Лівенталь, найчастіше вбивства здійснюють саме підлітки віком від 18 до 20 років. *(„Кореспондент")*

Народ проти влади кримінальників

Відомий український правозахисник, колишній політв'язень, громадський діяч, член Ініціятивної групи „Першого грудня" філософ Євген Сверстюк ще минулої осені передбачав вибух народного гніву проти засилля „донецького клану" в Україні. В розмові з кореспондентом Радіо „Свобода" Василем Зілгаловим (24 січня) він прокоментував нинішній розвиток подій в Україні, коли вже є перші трагічні жертви опору „реґіональному" режимові. Нижче вміщуємо уривок з цієї розмови.

– Пане Сверстюк, дехто називає це вже громадянською війною?

– Я не думаю, що це громадянська війна. Цей термін не зовсім ясний. У нас ніколи не було громадянської війни. У нас була війна, занесена проти уряду незалежної України і проти народу російськими „червоними" або „білими" російськими окупантами. І це була війна проти українського народу. Але завжди така війна буває пов'язана з обов'язковою мобілізацією, із залученням місцевого населення, і потім на його голову скидають, що це була громадянська війна; це ви, мовляв, самі ж між собою почали. Цього, насправді, нічого такого у нас не було б, у 1918-1920 роках, якби не російська диктатура на лезі багнета. Отже, немає у нас громадянської війни і немає кому проти кого воювати. Тому, що ті хлопці, котрі завербовані чи змобілізовані, їм ця влада також огидна, як і тим, які повстали. Вони зв'язані й по руках, і по ногах, і їх посилають, їх штовхають проти народу.

– Якраз про таких завербованих і змобілізованих сказав блогер і активіст Євромайдану Ігор Луценко, який щойно „вийшов із лісу", тобто – вирвався з їхніх рук після фізичних тортур і каже, що вони, ці люди, вірять байкам, що народ на Евромайдані отримує гроші?

– Їх найняли. І ми їх бачили по телевізору, і я навіть думаю, що обличчя їхні можна ідентифікувати. Жодна влада не зважилася б випустити на вулицю кримінальний елемент і дати йому картбланш, щоб він організовував безлад. Жодна влада, диктатура, жоден піночет цього не зробив би. Це може зробити лише кримінальна влада.

– Як це зрозуміти – Президент Янукович вітає громадян з Днем злуки, а на вулицях ллється кров?

– Це цілком зрозуміло, як у нас були якісь ілюзії, що людина з кримінальною школою, кримінальним вихованням, виходить наверх і потім можливо отісується…Та ніколи не отісується ! Те закладено було з самого дитинства. У блатних своє поняття про релігію і про її використання, своє поняття про людей, які працюють, про лохів. І своє поняття про методи, якими треба керувати. Він (Янукович), звичайно досягнув, у порівнянні з тими, хто був на нарах поряд, дуже великих висот. І він навіть зовнішньо цивілізувався. Завгар. Я думаю, що це міг би бути бездоганний завгар. Ну, а коли він виходить на ті висоти, де вже є певна дипломатія, певна політика, певні вартості, тоді він вже є заручником того, хто ним керує. Я думаю, що він побоявся вступати у компанію із Заходом, з людьми вихованими, із вартостям. А з такими, як сам, з Путіним, це йому ближче, зрозуміліше. І зрештою, він з ними і співпрацював завжди.

– Сам Путін на нього зверхньо дивиться?

– Ясно, що він з ними співпрацював лише як стукач, а вони давали йому відповідні доручення. До речі, як давали і Медведчуку відповідні доручення. І він їх слухняно виконував. Це люди однакової школи. Він (Янукович) безперечно був здібним і надійним, я не знаю, які були доручення, але ясно, що вони його зневажали і будуть його зневажати. Але це манера КҐБ. Це КҐБ ніколи не зміниться і Путін мав абсолютну рацію, що колишніх чекістів не буває.

– Як Ви розцінюєте ресурси сторін цього протистояння – влади, Евромайдану?

– Я не знаю, як можна рахувати ресурси наявні. Якщо говорити про ресурси матеріяльні, то цілком ясно, що є величезні фінанси, є величезна перевага влади. Якщо говорити про ресурси моральні, то повсталий народ їх має. І що дуже важливо, з ним духовенство. Це рідкісний випадок, коли порізнене духовенство одностайно підтримує народ.

– Чи зможуть Евромайдан, опозиція, протестувальники змусити цю владу поступитися?

– Ця влада веде себе, як злодій, загнаний у куток. З ножами і, відповідно, з пістолетами. І дуже важко говорити про поступки. А загалом опозиція, суспільство – а це надзвичайно велика цінність – досягли певної моральної домовлености між опозицією, громадянським суспільством, думаючою частиною народу; і тут є новації та дуже великі моральні та соціяльні здобутки. Я не знаю, як далі будуть розвиватися події, але я знаю, що люди стали, навіть на базарі, поважати один одного. Тобто, дух людяности пробудився в народі.

– Ви раніше вже казали, що ціна свободи висока. Як це сьогодні виглядає, коли ми вже бачимо перші жертви, а репортажі з вулиць Києва стають подібними до повідомлень з полів війни?

– Ціна свободи для кожної людини є найвища. І вона ставить на кін життя. Є чимало людей, інакше такого завзяття не було б, котрі готові померти за свободу. Ще півроку тому ми не знали, що їх є так багато і що у них є такий дух. І звичайно, тут є все ж таки важливим, хто як вже може, дотримання чесних і мирних методів боротьби. І це дуже важливо, для цього треба було мати дуже багато сил, щоб дотриматися саме мирних методів боротьби. Але мирні методи боротьби для Кличка є – не ґвалтуй, не вживай сили, а для тих, що впіймали Ігоря Луценка, це для них також мирні методи боротьби – „моглі шльопнуть і нє шльопнулі". Ото такі у них поняття. Але я думаю, що все ж таки великими зусиллям і жертвами треба тримати їх на тій межі коли вони „моглі шльопнуть і нє шльопнулі". І не тому „нє шльопнулі", що не хотіли. Хотіли. Але не зважилися. Щось стримує. Це є серйозне протистояння, але мирне. Не треба називати, як багато хто плутає, „мирний Майдан", просто собі мирний. Це не так. Це духовний опір – великий, більший, ніж на війні.

– Журналісти кажуть, що з Янукович пропонував Віталієві Кличкові мільярд долярів, аби той не чинив опір зняттю його кандидатури з президентських перегонів. Але Кличко відповів – ні.

– Це, звичайно, вже їхні вартості, їхні способи перемовин. Ясно. Дивлячись на Кличка, можна подумати, що він рветься до влади. Та не рветься він до влади. Але він просто чоловік, який звик до чесної гри. І відчуває, що тут не можна мовчати. Так само і Луценки, і перший, і другий, то не є кар'єристи чи владолюбці. А Янукович тримається за владу і він готовий за владу платити. Він думає, що можна вирішити питання мільярдом.

– Тому й молодь відчуває свою особливу відповідальність тепер. Навіть футбольні вболівальники Дніпропетровська, Харкова, Донецька підтримують своїх київських друзів, які виступають проти цього режиму. Це свідчить, що молодь проти цієї влади в Україні?

– В спортивному середовищі збираються люди, які мають поняття про чесну гру. І які зацікавлені, щоб побачити не якесь підлаштоване побиття, а побачити красиву чесну гру, в усіх галузях. Отже – це не є якийсь там поганий людський елемент. Але й серед них є чимало негідників, які хочуть найнятися, бо вони не є спортсменами і не є громадянами.

– Що б Ви хотіли особливо висловити учасникам протестів, людям, які сьогодні на вулицях ведуть боротьбу за демократію, за свободу в Україні?

– Моя головна життєва наука – бути на рівні своєї віри, своїх ідеалів, свого обов'язку, не опускайся до рівня тих, хто йде до тебе з ножем. Вони були, є, будуть. А потім їх змиє хвиля, неначе їх і не було. Ось таке життя. Мусимо бути у тому світі, де є Каїн та Авель.

Україна відновлює лети до США

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – 22 січня в Українському інституті Америки відбулась презентація компанії МАУ – „Міжнародні авіолінії України“ („Ukraine International Airlines“) з нагоди першого лету з Києва до Ню-Йорку, який відбудеться 25 квітня. Імпрезу розпочала генеральний управитель компанії в Північній Америці Сузан Гамілтон, яка привітала гостей і розповіла про компанію під час показу відеофільму з цієї теми, який продемонстрував реґіональний аґент Ричард Бромберґ.

З промовами виступили Генеральний консул України в Ню-Йорку Ігор Сибіга і віце-президент компанії з продажу послуг Антон Матіс. Були присутні Постійний представник України в ООН, Посол Юрій Сергеєв, консул Олена Брежнєва, президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай, представники ряду українських установ та організацій.

МАУ не стала першою українською авіокомпанією, літаки якої досягли атлантичного узбережжя Америки. Раніше такі лети виконував „Аеросвіт“, але наприкінці 2012 року ця компанія, заснована 25 березня 1994 року, збанкрутувала. МАУ навіть старша від „Аеросвіту“, бо заснована 1 жовтня 1992 року як державна компанія і повністю приватизована 2011 року з залученням закордонного капіталу. Очолює її з 2004 року Юрій Мірошников, 1963 року народження, випускник Київського інституту інженерів цивільної авіяції та кількох інших вищих шкіл.

МАУ має 39 сучасних літаків, переважно марки „Боїнґ“, є також п'five машин „Ембраєр“ і вантажний „Боїнґ“. Базове летовище – Бориспіль. МАУ першою серед країн СНД отримала міжнародний сертифікат експлуатаційної безпеки. Щотижня МАУ виконує 1,100 міжнародних і внутрішніх рейсів. У 2001 році МАУ була офіційним перевізником під час візити Папи Івана Павла II в Україну.

Після припинення летів компанії „Air Ukraine“ МАУ стала національним авіоперевізником України.

Авіокомпанія МАУ виконує лети до ряду міст України та понад 40 столиць і ключових міст Европи, Азії, Африки й Союзу Незалежних Держав, а також забезпечує стикування з маршрутами своїх міжнародних партнерів до більш як 3,000 міст світу.

Українські лети до США мають ще давнішу історію. У червні 1991 року відбувся перший лет з Києва до Ню-Йорку. Редактор „Свободи“ Ольга Кузьмович писала в газеті 15 червня того року:

„У вівторок, 11 червня, в полудневих годинах, прилетів на міжнародне летовище ім. Джона Кенеді вперше літак, безпосередньо з Києва, який тепер буде щотижнево курсувати як лінія „Ейр Юкрейн“. Це перша ластівка комунікації Українського управління цивільної авіяції з американським світом. З приводу цього інавґураційного лету на літаку було, крім пасажирів, декілька представників керівництва цивільної авіяції під проводом Олексія Горяшка, заступника міністра цивільної авіяції СССР, і Євгена Ращука, голови Управління української цивільної авіяції.

Разом з офіційною делеґацією прилетів також перший консул США в Україні Джон Ґандерсен і представниця пресового бюра Українського Народного Союзу в Києві Марта Коломиєць. Безпосередньо після прилету літака відбулася пресова конференція, на якій були, крім гостей з України, представники американської і української преси, Радіо „Свобода“ та чужинецьких летунських ліній. Конференцією провадив постійний голова української місії при ООН Генадій Удовенко. Він пояснив англійською мовою присутнім важливе туристичне та престижеве значення таких постійних летів між столицею України і метрополією світу Ню-Йорком і назвав цей день історичним для американсько-українських взаємин.

Усіх присутніх гостей і представників преси гостив на закінчення пресової конференції генеральний директор бюра Аерофлоту в Ню-Йорку Володимир Письменний шампанським та закусками, підкреслюючи, при тому, що його бюро готове 24 години на добу для всіх інформацій та ділових полагоджень справ“.

На зустрічі в Ню-Йорку 22 січня було повідомлено, що продаж квитків на лети через океан вже триває. Квиток на два лети Київ-Ню-Йорк-Київ, придбаний до 15 лютого, коштуватиме 882 дол. на рейси до 15 червня. Пізніше можливі зміни. Лети з Києва до Ню-Йорку щосереди і щонеділі будуть виконуватися з 14 травня, повернення до Києва у четверги та понеділки. З 10 червня лайнери полетять до США у четверги та суботи, а з 23 червня – щодня. Виліт з Києва об 11-ій год., прибуття на летовище ім. Кенеді о 14:20. Зворотній лет – від 0:30 до 17:20. На внутрішні лети можна перейти у тому ж терміналі Борисполя. Щоб придбати квиток, найкраще звернутися на електронну адресу uiasales@aol.com.

На презентації (зліва): Генеральний консул України в Ню-Йорку Ігор Сибіга, віце-президент компанії „Міжнародні авіолінії України“ Антон Матіс і Посол Юрій Сергеєв. (Фото: Левко Хмельковський)

Уточнення

У вістці „Чорноморська Січ“ будуватиме спортову базу“ („Свобода“, 24 січня) з вини автора сталася помилка. Посілість придбана на за 250 тис. дол., за 450 тис. дол.

Пошта США має нові ціни

ВАШІНҐТОН. – Від 26 січня пошта США впровадила нові ціни – за пересилання листа в країні 49 центів, поштової картки 34 центи, за кордон – 1.15 дол. Ціни на інші відправлення подані на інтернет-сторінці USPS.com.

(USPS)

АМЕРИКА І СВІТ

Після стрілянини в Мериленді

КОЛАМБІЯ, Мериленд. – Поліція штату Мериленд ідентифікувала молодого чоловіка, який стріляв у людей в торговельному центрі міста Коламбія. Ним виявився 19-річний Даріон Аґіляр. Вранці 25 січня він застрілив двох працівників крамниці „скейтбордів“, поранив ще одного чоловіка, відтак застрілився сам. В його торбі поліція виявила вибухові пристрої, а вдома – інші боєприпаси і щоденник, в якому юнак писав, що невдоволений життям. *(„Кореспондент“)*

Відступ від традиції – неможливий

ЄРУСАЛИМ. – Прем'єр-міністер Ізраїлю Беніямін Нетанягу опинився в центрі скандалу, пов'язаного з його сином Яїром, який має подругу Сандру, в крові котрої нема ані краплі єврейської крови. Представники ультрарелігійних партій виступили з гострим осудом прем'єра за те, що він „не зумів бути прикладом для євреїв“ і не тільки не припинив дружбу сина з неєврейкою, але хвалився цією дружбою під час Міжнародного економічного форуму в Давосі. *(„Кореспондент“)*

Чому затонув „Аква Марін“?

ДЕЛІ. – В Андаманському морі 26 січня затонув кораблик з туристами. Щонайменше 21 людина загинула. 13 осіб, за даними індійської влади, були врятовані. Судно „Аква Марін“, що належить Індії, зазнало аварії біля Андаманських і Нікобарських островів. На борту перебували майже 40 туристів. За попередніми даними, всі вони були індійцями, в основному – з південного штату Тамілнад. Влада оголосила, що сім'ям загиблих виплатять приблизно по півтори тисячі долярів. Тим часом у пресу вже потрапила інформація, що затонулий кораблик був розрахований тільки на 25 пасажирів і, отже, виявився перевантаженим. *(„Дзеркало тижня“)*

Етна знову прокинулася

КАТАНІЯ. – На Сицилії вивергається найактивніший вулкан Европи Етна. Через викиди попелу в минулі вихідні, 25 і 26 січня, було закрите розташоване поблизу летовище міста Катанія. Підвищена активність Етни спостерігається останні кілька місяців. Фахівці пов'язують її з неспокійною сейсмічною ситуацією на Апенінах. Стовп попелу піднімається над вулканом на висоту понад 30 метрів. Потоки лави стікають південно-західнім схилом, який розташований далеко від житлових районів. Основне виверження йде з кратера, що утворився кілька місяців тому. Розташований він на висоті 1,800 метрів. Виверження Етни традиційно приваблюють на Сицилію велику кількість туристів з усього світу. *(„Дзеркало тижня“)*

Нагороджено найкращих кіноартистів

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – 18 січня відбулася церемонія вручення нагород Ґільдії кіноартистів США. Нагороду дістав кінофільм „Афера по-американськи“. Найкращим виконавцем чоловічої ролі визнано Метю МакКонагі, який грав у фільмі „Даласький клюб покупців“. За ролю у фільмі Вуді Алена „Жасмин“ найкращою артисткою визнана Кейт Бланшет. Нагорода Ґільдії кіноартистів США вручається вже протягом 20 років, традиційно церемонія відбувається незадовго до вручення „Оскарів“. *(„Кореспондент“)*

В Судані тривають бої

ДЖУБА. – У висліді жорстоких боїв 18-19 січня Армія Південного Судану відбила у повстанців стратегічне місто Бор. Урядові сили розгромили понад 15 тис. повстанців. За час конфлікту, який триває з середини грудня минулого року, місто Бор, що є столицею штату Джонглей, кілька разів переходило з рук армії до повстанців та навпаки. Конфлікт між повстанцями та урядовими силами вже забрав життя багатьох тисяч людей, через бойові дії сотні тисяч жителів країни були змушені залишити свої домівки. *(Бі-Бі-Сі)*

Україна – на порозі війни

Насправді війна в Україні триває вже четвертий рік – відколи всю владу в країні захопила, при підтримці з боку анахронічного пострадянського охвістя, антинародна і антиукраїнська Партія Реґіонів, партія декількох пов'язаних з криміналітетом олігархічних кланів, котрі негайно накинулися на незалежну Українську державу, як зграя добре організованих злодіїв, нещадних і ненаситних експлуататорів української людини. Проте, привласнивши народне багатство і вкрай виснаживши економіку держави, „реґіональна" верхівка загнала себе у глухий кут, з якого нема мирного виходу. Добре усвідомлюючи свою злочинність і тяжкі провини перед власним народом, вона все більше боялася його, сподіваючись уникнути кари з допомогою антидемократичних законів, які врешті перетворили державну машину у відвертий диктаторський режим. Влада і суспільство опинилися на протилежних полюсах, конфлікт між ними ставав неминучим – потрібний був тільки привід. Ним стала ганебна, обурлива відмова Віктора Януковича від євроінтеґрації і готовність здатися на „ласку" Москви, котра, мов стара жаба, трагікомічно надимається смородом неоімперського проєкту.

Україні імперій – досить! Тому вона повстала, тому третій місяць на столичному Майдані Незалежности безперервно, день і ніч, гуде всенародна мирна революція. Але як і кожна революція, вона вилонила з себе радикальнішу частину, котра переконана, що зі злочинним режимом марно вести будь-які переговори. Ця радикальна частина – її ще називають „Правий сектор" – хоробро стоїть тепер не вулиці Грушевського супроти озброєного до зубів „Беркута".

Замість подивитися правді в очі, Прем'єр Микола Азаров безсоромно бреше, нібито Майдан – це люди з трьох західніх областей, а зібраний на гроші „реґіоналів" Антимайдан – це вся Україна. Замість визнати право українського народу на протест, В. Янукович дає знак кишеньковим депутатам ухвалити низку кричуще антидемократичних законопроєктів і відразу підписує їх, спричинивши цим новий вибух народного гніву: вулиця Грушевського перетворилася на барикади, „Беркут" вжив вогнепальну зброю, пролилася перша кров, пішов страшний відлік на вбитих, поранених і викрадених провладними бандитами активістів-майданівців.

В останні дні, коли до свідомости В. Януковича нарешті дійшло, що революція охопила всю Україну, він почав іти на поступки, обіцяючи „переформатувати" уряд. Прем'єр М. Азаров подав у відставку, також мабуть втратять свої крісла найбільш одіозні міністри, як, наприклад, міністер внутрішніх справ Віталій Захарченко чи міністер освіти Дмитро Табачник. Але опозиція, а тим більше – Майдан, не вірять в серйозність цих поступок. Бандитський режим добровільно не відійде від влади.

Режим В. Януковича до тієї міри втратив глузд, що все ще сподівається силою втихомирити повстале за правду і справедливість суспільство. Президентське оточення нездатне збагнути безперспективність будь-якого варіянту, котрий не рахуватиметься з революційним волевиявленнням українського народу.

Українoжерів у Верховній Раді і в Кабінеті міністрів можуть, на догоду Москві, довести до розколу, а це буде для них смертельним присудом і початком тотальної партизанської війни, змістом якої буде кривава помста ворогам України і її свободи.

Не дай цього, милосердний Боже! Ти ж бо бачиш чисті, прекрасні, сповнені миру серця людей на київському Майдані і на всіх інших майданах країни, Ти бачиш, що у світ прийшла зовсім інша, молода Україна – прийшла для життя у Божій правді і людській гідності, почавши зовсім нову, світлу сторінку української історії.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by
the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $90.00 на рік, $50.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $80.00 на рік, $45.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністрація / Оголошення Володимир Гончарик
☎ (973) 292-9800 x 3040
Fax (973) 644-9510
E-mail adukr@optonline.net

Передплата Володимир Гончарик
☎ (973) 292-9800 x 3040
E-mail subscription@svoboda-news.com

ІСТОРІЯ

Українська „Оса" під небом Італії

Роман Ференцевич

Спочатку дозвольте трішки історії. 8 травня 1945 року в Европі закінчилася Друга світова війна. Перша Дивізія Української Національної Армії – колишня Дивізія „Галичина" – склала зброю англійцям в Австрії, які передислокували тих українських інтернованих до табору полонених в окрузі італійських міст Белярія і Ріміні на узбережжі Адріятичного моря.

Внутрішня організація табору мала військову структуру, яку очолював комендант зі своїм штабом, і яка мала сім відділів та вісім підрозділів. Таборяни були поділені на вісім полків і на частини окремого призначення. У Рімінському таборі, станом на 1946 рік, перебувало 9,310 осіб, у тому числі 288 старшин, 822 підстаршин і 8,200 рядових вояків.

Що, одначе, було насправді дивовижним для такого стандартного по суті табору військовополонених – це культурно-освітнє життя в ньому. Були там школи: початкова і гімназія; учительська та торговельна семінарії; однорічні школи лісництва, драматичного мистецтва, дяківська і ремісника школи; діяли різні курси, хори „Бурлака" і „Славута" та хор православної церкви; мистецька спілка „Веселка", театр, три оркестри. Виходили писані на друкарській машинці щоденник „Життя в таборі", тижневик „Батьківщина", двотижневик „Юнацький зрив" і гумористично-сатиричний двотижневик „Оса".

Кажуть нам комахознавці, що в природі всі оси, крім матки-королеви, яка впадає в сплячку, гинуть з приходом зими.

Тут, одначе, маємо на увазі „Осу", яка, після десятиліть, з'явилася щойно знову в новій іпостасі. Мова йде про передрук комплекту чисел сатирично-гумористичного двотижневика „Оса", який виходив друком у Рімінському таборі.

Ініціятором і незмінним редактором „Оси" – інформує сайт www.br.com.ua – був Володимир Каплун – знаний гуморист, який виступав під псевдонімом Фидь Юшка, автор численних малюнків і карикатур у пресі.

Цікавими були рубрики цього двотижневика: „Аґенція „Від вуха і до вуха" повідомляє…", „Таборовий словар", „Товариська хроніка", "Задротанія" – життя і звичаї за дротами у формі віршів, а також окремі сторінки – „Літературно-мистецькі й інші витребеньки" та сторінка таборового фольклору „Сійся-родися".

Тут знайдемо ґротескні, алегоричні, сатиричні і просто жартівливі дописи, вірші, прозу, під якими стояли підписи: Фю-Фю, Еф-Еф, Там-там, Бі, Де-Ву, Нім-чук, Юр, Корок, Шило, Ко-цький, Пшик, Гедзь, Панько, Чирек. Окрасою „Оси" завжди вважалися малюнки й карикатури, здебільшого виконані Орестом Слупчинським (псевдонім Ґоґо), але трапляються інші малярські витівки, за якими приховувалося авторство таборових жартунів, які позначали себе як Ко-ка, М.Ф., Во-ка тощо. Не меншої уваги заслуговують і постійні листи до редакції з незмінним, діялектно забарвленим звертанням: „Славайсу! Чесний ридахторцю...", підписані Фидьком Юшкою.

Часопис ніколи не втрачав свого сатирично-бадьорого тону: умів пожартувати і над собою, і над земляками.

Обкладинка рімінського двотжневика „Оса". Липень 1948 року.

Як пишуть у цьому комплекті газети „Оса" його впорядник О. Слупчинський та відповідальний редактор Юрко Дацько – з ініціятивою здійснити передрук цього гумористичного часопису виступив кілька довгих років тому Юрій Ференцевич-„Цюха" – один з наймолодших добровольців Дивізії „Галичина", ветеран бою під Бродами, поранений у збройних сутичках Дивізії на Словаччині та поселенець зі своїми побратимами в таборі інтернованих у Ріміні. До кінця свого життя в лютому 2011 року Ю. Ференцевич був головою дивізійного Братства охорони воєнних могил „Броди-Лев". Також на його пропозицію – 2004 року накладом Братства колишніх вояків Першої Дивізії УНА у США вийшла друком книга спогадів колишніх Українських Юнаків протилетунської оборони „Обмануті надії" за редакцією Сергія Шнерха. З уваги на передчасну смерть С. Шнерха його дружина Оксана зайнялася технічними аспектами випуску тієї книги.

О. Шнерх погодилася добровільно і безкорисливо скласти наново на комп'ютері ввесь текст усіх випусків рімінської „Оси".

Відповідальний редактор видання Юрко Дацько – майстер комп'ютерної техніки – здійснив кропітку працю вичищення кожної поожовклої і знищеної часом сторінки первісних чисел газети „Оса".

Головному упорядникові передруку комплекту випусків „Оси" – колишньому членові редакторського колективу цього гумористично-сатиричного двотижневика Орестові С. Ґоґо-Слупчинському довелося реставрувати практично майже всі оригінальні малюнки, графіку, віньєтки та заставки на сторінках первісної „Оси". Він також виготовив список слів і зворотів умовної говірки дивізійників, незрозумілих для сторонніх осіб, та покажчик усіх карикатур.

Книга, яка появилася в 2013 році накладом Братства колишніх вояків Першої Дивізії Української Національної Армії, налічує 384 сторінки великого формату у твердій обкладинці. Бажаючі придбати це надзвичайне видання повинні виписати чек на 25 дол. (США) для Orest Slupchynskyj і надіслати на адресу: 38 High Street #B, Rye, NY 10580.

Александрія, Вірджінія

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Музей шукає „Кобзарі“

Літинський краєзнавчий музей ім. Устима Кармалюка готується до відзначення 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка. В музеї готується постійна експозиція, присвячена цій знаменній даті.

Звертаємось до вас з великим проханням, по можливості подарувати музею „Кобзарі“ різних років і видавництв. Будемо щиро вдячні за розуміння і допомогу.

Наша адреса: 22300 Краєзнавчий музей ім. У. Кармалюка, вул. Устима Кармалюка 5, Літин, Вінницька область, 22300 Ukraine. Тел.: (380-67) 36-70-233.

Віра Ткач,
директор музею
Літин, Вінницька область

Допомога для українських церков

Пожертви на адресу організації „Поміч семінаристам в Україні і східним церквам України“ звільнена від федерального податку. Вона працює від 2000 року через спонзорів, які оплачують найбіднішим студентам навчання в семінарії. Організація допомагає будувати церкви на сході України і Волині. Допомагає найбільш потребуючим священикам з родинами, висилає посилки з одягом, взуттям, ліками. Також висилає посилки з одягом і взуттям, літературу до семінарії ім. Кардинала Йосифа Сліпого в Тернополі.

Кожний доляр, подарований на це, йде прямо на розбудову українських греко-католицьких церков на східній Україні і Волині. Від 2004 року з допомогою організації 40 священиків висвятилися, з них 12 одержали вищу освіту в Римі і працюють на доктораті і ліцензіяті в Римі.

Саме потрібна допомога на будову церкви у місті Нетішин, Хмельницька область, яку допомогою організації будує парох о. Павло Хведорук, випускник семінарії в Тернополі. За інформацією прошу дзвонити на тел. 586-756-6676.

Таня Петрина, адміністратор
Ворен, Мишиґен

Церква у місті Нетішин, Хмельницька область, яку з допомогою організації будує парох о. Павло Хведорук.

Огляд листів: український світ стривожений подіями в Україні

До „Свободи“ продовжують надходити заяви, звернення та листи з приводу подій в Україні.

Єрархи, духовенство, монашество та вірні Української Католицької Церкви в США висловлюють свою повну довіру й підтримку Патріярхові Святославу, єрархам, духовенству, монашеству та вірним Української Греко-Католицької Церкви в Україні в їхній реакції на надання необхідної пастирської опіки відважним українським громадянам, які виступають проти придушення свободи у сьогоднішньому українському суспільстві. „Ми поділяємо здивування цивілізованого світу, який спостерігає за грубими та брутальними відповіддями українського уряду нашій Церкві та людям, що переймаються благом своїх близьких та своєї країни“, – говориться у заяві, яку підписали 19 січня Стефан Сорока, Митрополит УКЦ у США, єпископи Річард Семінак, Павло Хомницький, Апостольський адміністратор Іван Бура.

Собор Єпископів Української Православної Церкви в США закликав братів і сестер в Україні залишатися вірними своїм прагненням продовжити розвиток справжнього демократичного суспільства, яке є під серйозною загрозою, а духовенство та парафії УПЦ в США відслужити спеціяльний Молебень 26 січня, благаючи Господа, щоб пролив світло на тих, що в темряві, щоб сьогодні зрозуміли на скільки це серйозно на даний час. Заяву підписали Митрополит Антоній та Єпископ Даниїл.

Конґрес Українців Канади (КУК) засудив дії Президента України Віктора Януковича, який підписав низку законів, що обмежують свободу слова, свободу зібрань, право на належне проведення правосуддя та свободу асоціяцій. КУК закликав Канаду, разом зі своїми американськими та европейськими союзниками, до негайного введення візових обмежень та індивідуальних фінансових санкцій проти осіб, відповідальних за порушення прав і свобод людини в Україні.

Канадський інститут українських студій продовжує пильно стежити за складним шляхом України до Европи в той час, як фахівці аналізують сучасну політичну кризу в цій країні. З метою розібратися у причинах кризи та її можливих наслідках КІУС разом з Европейським центром досконалости при Альбертському університеті організували симпозіюм „Після Вільнюса: куди йти Україні?“, який відбудеться 30 січня у головному студентському містечку Альбертського університету.

Асоціяція Українських Правників Америки (UABA) одноголосно та найрішучішим голосом засудила дії Верховної Ради та Президента В. Януковича за прийняття так званого „законодавства“, яке продають Україну в нове рабство, руйнує демократію і ставить Україну на шлях до сталінізму.

Світовий Конґрес Українців (СКУ) позитивно оцінив відставку прем’єр-міністра і уряду України. „СКУ вважає такий розвиток подій кроком у правильному напрямку та закликає Президента Віктора Януковича, провідників опозиції та Евромайдану продовжувати переговори для мирного і демократичного розв’язання кризи в Україні“, – написав 28 січня до „Свободи“ президент СКУ Євген Чолій.

До редакції надійшли також звернення **Громадського сектора Евромайдану** – неформального об’єднання за принципом багатолідерної мережі, ще одна заява **Собору єпископів УПЦ в США** від 24 січня у зв’язку зі зловживанням влади проти демонстрацій населення.

„Свобода“ і „The Ukrainian Weekly“ вдячні „Самопомочі“ в Ню-Йорку за щедрий дар

Серед багатьох важливих, особливо пам’ятних дат минулого року ми, а з нами вся наша союзова читацька громада, урочисто відзначили ювілеї пресових видань Українського Народного Союзу – 120-річчя „Свободи“ і 80-річчя „The Ukrainian Weekly“. Це був досить довгий, принаймні – кількатижневий період, протягом якого пошта, в тому числі й електронна, приносила на нашу адресу багато теплих привітань, на які ми відповідали щирою вдячністю за ту величезну підтримку нашої діяльности з боку різних, більших і менших, громад, різних українських організацій, передусім в Америці і Канаді, в інших країнах, і також від України і світового українства.

Маємо на увазі не лише підтримку моральну, хоч вона була і залишається невичерпним джерелом наших творчих сил, джерелом надхнення і тим ідейно-світоглядним дороговказом, який є запорукою тяглости українського слова і слова про Україну на приязній до нас землі Вашінґтона.

Не менш важлива для нас і нашої громадської справи, не менш актуальна нині, як, зрештою, і протягом усієї нашої історії, підтримка фінансова, що дозволяє нам виживати навіть в непевні часи американських і світових економічних труднощів. Тому ми у багатьох листах від імені обидвох редакцій дякували українським установам і окремим особам за їхній посильний, більший чи менший, але важливо, що постійний вклад у Пресові фонди „Свободи“ і „The Ukrainian Weekly“. Зокрема ми висловили щиру вдячність керівникам Федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч“ Ню-Йорк за їхнє глибоке розуміння ваги і суспільного значення наших газет і також за предметне – тобто таке, що має конкретний грошовий вимір – розуміння наших матеріяльних потреб.

В одержаному нами листі-відповіді, підписаному президентом Федеральної Кооперативи „Самопоміч“ в Ню-Йорку Богданом Курчаком і фінансовим референтом Богданом Савицьким, наші газети і наша праця знову знаходять обидві форми підтримки – моральну і фінансову:

„Вельмишановна пані Гадзевич,

з нагоди 120-ліття від заснування „Свободи“ і 80-ліття від заснування „The Ukrainian Weekly“ Дирекція Федеральної Кооперативи „Самопоміч“ в Ню-Йорку надсилає чек на суму 20 тис. дол. для фінансової підтримки „газети для народу“ і берегині скарбів української громади на теренах США і цілої України.

З близькими святами Різдва Христового та Нового року бажаємо Вам багато успіхів, наснаги, міцного здоров’я та здійснення усіх творчих задумів“.

Зайве й казати, що цей щедрий дар вніс додаткову радість у наше редакційне і загальносоюзове святкування Різдва і Нового року. Дякуємо, дорогі українські фінансисти!

Рома Гадзевич,
головний редактор
„Свободи“ і „The Ukrainian Weekly“

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Музей Патріярха Мстислава отримав подарунки

МІНЕАПОЛІС. – Відразу після суворих зимових заметіль в центрі та на сході США відбулася довгоочікувана подорож голови Консисторії Української Православної Церкви в США Єпископа Даниїла до Мінеаполісу.

12 січня Владика Даниїл відвідав парафію свв. Архистратига Михаїла та мученика Юрія. Настоятель парафіяльної громади протоєрей Євген Кумка привітав Владику серед його вірних та закликав усіх до щирої молитви у храмі. Після Літургії члени громади розділили з Владикою святковий обід, який приготувало Сестрицтво парафії.

Перебуваючи з архиєрейською візитою до Української православної парафії св. Великомучениці Катерини в грудні 2013 року, Владика Даниїл мав зустріч з Ніною Булавицькою, дружиною відомого українського художника Олекси Булавицького. Дізнавшись про спорудження музею Патріярха Мстислава в Митрополії УПЦ в США, Н. Булавицька запропонувала Церкві щирий дар – 14 художніх робіт свого чоловіка для Історично-освітнього центру УПЦ в США.

Владика Даниїл, Тамара Неприцька та протоєрей Євген Кумка під час отримання дарунка для музею.

12 січня відбулася офіційна зустріч з Н. Булавицькою та Андрієм Булавицьким, сином покійного художника, під час котрої було вручено 14 унікальних художніх робіт О. Булавицького для музею.

У присутності настоятелів обох українських православних парафій протоєреїв Петра Сівка та Є. Кумки, Владика Даниїл офіційно прийняв дар для музею. Висловлюючи слова подяки, він звернув увагу на ту обставину, що молодше покоління та люди різних етнічних громад віднині матимуть можливість насолоджуватись красою робіт О. Булавицького. Досі його роботи неодноразово виставлялися в Західній Європі, Канаді, США, а тепер вони матимуть відповідне постійне місце перебування.

Завершуючи подорож, Владика Даниїл отримав повідомлення, що подарувати дві цінні художні роботи для музею також вирішили Тамара Неприцька, дружина покійного Бориса Неприцького, яка передала музеєві дві картини українського художника, харків'янина Георгія Меліхова, котрий написав відому картину „Молодий Тарас Шевченко в студії Карла Брюлова". Адміністрація музею висловила щиру подяку Н. Булавицькій і Т. Неприцькій за їхні дари.

Консисторія УПЦ в США

Академія має світську директорку

Леся Пенкальська

ФАКС-ЧЕЙС, Пенсильванія. – Тереса Раєн-Шот 4 січня стала першою світською директоркою Академії св. Василія Великого. Вона перебрала цю позицію від Галини Чайківської, тимчасової директорки, ґрадуантки академії, котра недавно пішла на емеритуру з системи середнього шкільництва у Філядельфійській архидіоцезії.

Історично позиція директорки все припадала сестрі Чину св. Василія Великого. Вибір кваліфікованої особи, котра буде дотримувати філософії та навчання молодих жінок, розпочатого сестрами Чину св. Василія Великого у 1931 році, потребував пошуку й поважних роздумів.

Т. Раєн-Шотт, народжена у Філядельфії, закінчила теологію та історію у Вілинґ Єзуїтському університеті, здобула ступінь маґістра релігійних студій в Сейнт-Чарлс Боромео семінарії та ще один ступень маґістра шкільного провідництва в Сейнт-Джозеф університеті. Вчителювала в Ню-Йорку та в середніх школах Ню-Джерзі. Останнім часом вона була директором особового складу середнього шкільництва в Канцелярії католицького шкільництва Філядельфійської архидіоцезії.

Тереса Раєн-Шот

Т. Раєн-Шот з чоловіком живе у Савтгемптоні, Пенсильванія, де вони є парафіянами церкви. Мають дорослих дітей Кейті, Джонатана та Лару.

В Ню-Йорку відбулися акції протесту з вимогою відставки Віктора Януковича

Українські пікетувальники біля ООН в Ню-Йорку. (Фото: Василь Лопух)

Акція протесту біля Генерального консульства України у Ню-Йорку.

Василь Лопух

НЮ-ЙОРК. – На заклик Українського Конґресового Комітету Америки, Організації оборони чотирьох свобод України, Союзу українських студентських товариств Америки і Товариства української студіюючої молоді 26 січня українці Ню-Йорку та околиць вийшли на акцію протесту з вимогою відставки Віктора Януковича з посади Президента України за його жорстокі та криваві дії в Україні.

Акція відбулася біля Генерального консульства України у Ню-Йорку. Учасники протесту вийшли з транспарантами та прапорами.

21 січня на заклик цих громадських організацій відбулося пікетування біля головної будівлі ООН.

Кожен день – це крок...

(Закінчення зі стор. 1)

Обидва відмовились входити в авторитарну вертикаль, створену В. Януковичем так, що в ній ніхто не має змоги навіть пальцем кивнути. Майдан схвалив цю відмову.

28 січня Верховна Рада скасувала низку диктаторських законів, ухвалених 16 січня в антиконституційний спосіб.

„Обнадіює, і це позитивно, що парлямент України скасував антидемократичні закони проти демонстрацій. Необхідно зробити більше“, – так прокометував цю подію американський сенатор Джон МакКейн, один з найбільш проукраїнських політиків США.

Того ж дня, 28 січня, Прем’єрміністер Микола Азаров подав у відставку, Президент Янукович прийняв її, доручивши виконувати обов’язки прем’єра першому віцепрем’єрові Сергієві Арбузову, що, знов-таки, є проти закону.

Думка Майдану: М. Азаров став „офірним цапом“ в намаганні В. Януковича втримати владу у своїх руках.

28 січня стало відомо, що Канада застосувала санкції щодо українських чиновників, причетних до придушення народних протестів.

Також колишні Посли США в Україні в міжнародному виданні газети „Ню-Йорк Таймс“ 28 січна закликали Білий Дім та уряди країн Европейського союзу „дати Януковичеві чітко зрозуміти, що він повинен втриматися від застосування насильства і з усією серйозністю поставитися до переговорів з опозицією“.

Самозаліплені своєю безмежною владою „реґіонали“, вважаючи, що вони зробили велику ласку, скасувавши частину жандармських законів, оголосили чергову нісенітницю: мовляв, за 15 діб Майдан повинен розійтися. Гідна відповідь Майдану на цю владну маячню: 29 січня о 9-ій год. ранку з Майдану Незалежности вирушив похід на Аскольдову могилу, щоб вшанувати безсмертну пам’ять Героїв Крут – ту святу пам’ять, котра також є однією з духовних запорук незнищенности України, української нації.

Тож слава Україні! Героям слава!

Редакція „Свободи“

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Колядники з Ню-Джерзі відвідали Головну канцелярію УНСоюзу

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – 15 січня до Головної канцелярії УНСоюзу завітали з колядою пластуни станиці в Нюарку. 16 січня колядували учні Українського Музичного Інституту у Випані, а 20 січня гостями були члени Спілки Української Молоді з Джерзі-Ситі і Випані. Юних гостей тепло зустріли і обдарували головні урядовці та працівники Головної канцелярії.

Колядують пластуни станиці в Нюарку.

З колядою прийшли члени Спілки Української Молоді з Випані.

Члени Спілки Української Молоді з Джерзі-Ситі.

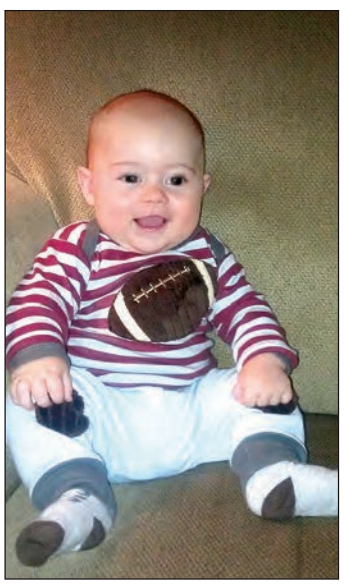

Співають учні Українського Музичного Інституту у Випані.

НОВІ ЧЛЕНИ УНСоюзу

Катя, Лесик і Ліліяна Томки з Шорт-Гілс, Ню-Джерзі, – нові члени 37-го Відділу УНСоюзу. Їх забезпечили батьки Аня Тершаковець-Томко і Браєн Томко.

Ярема Т. Одомірок з Вайт-Плейнс, Ню-Йорк, – новий член 171-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся і дідусь Ольга і Стефан Рудики.

РІЧНІ ЗБОРИ 13-ГО ВІДДІЛУ УНС

Субота, 16 лютого 2014 року

Річні збори 13-го Відділу Українського Народного Союзу – Братства св. Миколая відбудутся **16 лютого** о год. **2:30 по пол.** в залі Українського Клюбу у Вотервліті, Н. Й.

У програмі: звіти, вибір нової управи та вибір делегатів на 38-му Конвенцію УНС на Союзівці. По зборах перекуска. Запрошуємо всіх членів Відділу УНС та гостей до участи.

За управу відділу: Славко Тисяк – голова, Віктор Головащенко – секретар, Іван Уруський – скарбник, Микола Філь – секретар відділу УНС

Св. Миколай відвідав 241-ий Відділ УНСоюзу

Лідія Кузьма-Міняйлюк

ВУНСАКЕТ, Род-Айленд. – 8 грудня 2013 року св. Миколай відвідав Українську католицьку церкву св. Михайла, саме тоді, коли о. Роман Големба та секретар 241-го відділу Українського Народного Союзу Джанет Бардел вітали дітей з святом.

У програмі, яку підготували Лідія Жук-Клюфас та Лідія Кузьма-Міняйлюк, діти показали святкову виставу, читали вірші і грали на музичних інструментах.

Батьки приготували частування, а св. Миколай роздав дітям подарунки.

Учасники зустрічі з св. Миколаєм. (Фото: Роман Клюфас)

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

„Щедрий вечір" відбувся в Чикаґо

Лука Костелина

ЧИКАҐО. – Парафія свв. Володимира й Ольги 18 січня влаштувала „Щедрий вечір", хоча погода не сприяла – випав сніг й була низька температура надворі. Все ж таки знайшлося понад 250 осіб, котрі не звертали уваги на негоду. „Щедрий вечір" залишив у присутніх гарні й бадьорі настрої, духовне й національне піднесення, і заразом тривогу про завтрішній день, зокрема стосовно того, як розвиватимуться події в Україні.

„Щедрий вечір", який також має назву „Навечер'я Богоявлення", – це особливо святковий день. Він почався в парафії вранці Літургією та Йорданським Водосвяттям, продовжувався Великою Вечірнею і закінчився спільною Парафіяльною просфорою. Ця остання складова „Щедрого вечора" відбулася в парафіяльному Культурному осередку і її відкрив парох собору свв. Володимира й Ольги о. крилошанин Олег Кривокульський, який був ведучим.

Святкове дійство почалося співом колядки „Бог Предвічний народився". Відтак відбувся акт запалення трисвічника, що його здійснили о. О. Кривокульський, перший радний парафіяльної ради Олег Караван та директор Культурного осередку Анна Шалева.

Колядники з школи св. о. Миколая. (Фото: Лука Костелина)

У святковій програмі був спів колядок різдвяного періоду. Першими виступили діти садочку „Дзвіночок", з якими працює Оксана Петрів, а відтак був музичний виступ – гра на скрипці та піяно, який підготувала Оля Карабінович.

Загостив з колядою великий гурт учнів школи св. о. Миколая, який розвеселив присутніх співом колядок. Колядників представив присутнім д-р Юрій Мельник, який розповів про школу, яка перебуває у фінансовій кризі з приводу малої кількости учнів.

Учні після виступу пройшли поміж столи, збираючи добровільні датки на школу. Люди були щедрими. На завершення програми виступив церковний хор під орудою Олени Новик-Балабан.

З вітальним словом до присутніх під час святкової трапези звернувся О. Караван. Він також передав вітання від проводу Української щадничої каси „Самопоміч" і передав коляду від каси для парафії.

Гостей частували різдвяними стравами, які приготувала кухня Культурного осередку під зарядом Дарки Абрамюк. Люди колядували спільно й по столах, ніби змагаючись, хто голосніше заспіває, хто краще знає яку колядку.

Крижаний хрест перед собором свв. Володимира й Ольги. (Фото: Лука Костелина)

Організатори „Щедрого вечора" включили в програму показ двох відеороликів. У першому було показано на великому екрані Вертеп, що його виконали відомі українські актори на Майдані в Києві за сценарієм Олеся Донія. У другому ролику присутні почули інтерв'ю, яке провів „5 канал" з Патріярхом Української Греко-Католицької Церкви Святославом, який сказав, що Церква є з народом, дбає і буде дбати про народ, бо все інше походить від народу.

19 січня відбулося надворі перед собором Велике Йорданське Водосвяття. Маєстатичності події надавав чудовий різблений крижаний хрест.

ДО 200-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Проєкт Івана Кавалерідзе досі не здійснено

Інна Нагорна

РІВНЕ. – Серед робіт відомого українського скульптора Івана Кавалерідзе чи не найдосконалішим твором є проєкт пам'ятника Тарасові Шевченкові для Дубна, який не було здійснено, тому що коток радянської дійсности чавунно прочовгав по ньому, як і по долі самого мистця. Однак, тепер матеріяли Літературного музею Уласа Самчука в Рівному дають змогу відродити істину.

У розпалі літа 1941 року І. Кавалерідзе пообіцяв молодим керівникам Дубенської округи створити для міста над Іквою пам'ятник Кобзареві. Як саме І. Кавалерідзе дістався до Дубна у те перше воєнне літо, оповів У. Самчук: „Частина фільмової групи Кавалерідзе, яка в Карпатах робила фільм „Пісня про Довбуша", втікала від війни до Києва, під Дубном біля села Птичого була перейнята німцями, зазнала багато пригод".

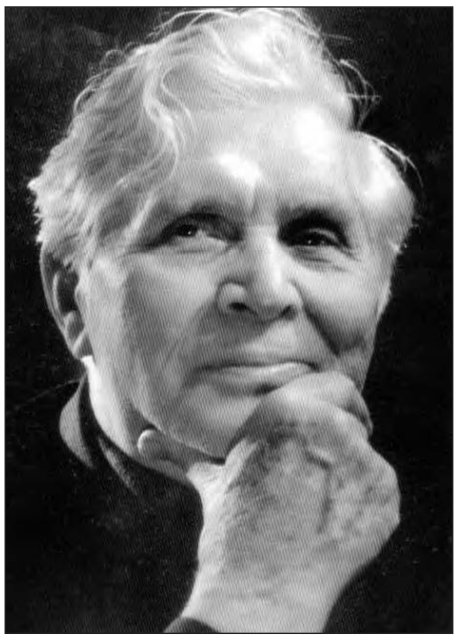
Його доповнює Ростислав Синько, засновник і багаторічний директор Музею-майстерні І. Кавалерідзе в Києві: „Друга світова війна докотилася до України. Знімальна група Кавалерідзе перебувала в Карпатах, у селі Жаб'є Станіславської области, на зйомках кінофільму „Олекса Довбуш" за сценарієм Любомира Дмитерка. До Києва поверталися пішки. На шляху кіногрупи до Києва древнє Дубно стало тим містом, де біженців зустріли приязно та гостинно. Адже очільниками новоствореної Дубенської округи були недавні випускники Варшавського університету, люди великого культурного зацікавлення".

Вони шанували мистецтво і розумілися в ньому. Їм ім'я скульптора і кінорежисера І. Кавалерідзе говорило вже саме за себе. Бо і голова окружної управи Олексій Сацюк, і окружний шкільний інспектор Авенір Коломиєць самі успішно пробували свої сили в художній творчості, зокрема в літературі. Недарма ж згодом під час першого з'їзду створюваного У. Самчуком Мистецького Українського Руху (МУР), який проходив 21-23 грудня 1945 року в Ашафенбурзі, їхні імена бачимо в списках діяльних членів цієї поважної організації.

У Дубні кіногрупа, до складу якої, крім І. Кавалерідзе, входили його асистентка з монтажу Тетяна Прахова, кінооператор Іван Шекер і його дружина, секретар кіногрупи Віра Шекер добре перепочила, мешкаючи в хаті одного з жителів приміського села Панталія. А згодом була допроваджена до Рівного. Відтоді й загніздився в голові І. Кавалерідзе задум створити пам'ятник Т. Шевченкові для Дубна.

О. Сацюк з А. Коломийцем принагідно нагадували скульпторові про його обіцянку. Так, в кінці листопада 1941 року вони навіть їздили до нього в Київ. Правда, розповідаючи про ту поїздку з дубенськими очільниками до столиці, У. Самчук не повідомляє, які конкретні справи вони вирішували в Києві.

З побіжних згадок У. Самчука: „Ми ночували у Івана Петровича, а на другий день зранку він зайнявся гостями з Дубна, повізши їх на кінофабрику. Вони (Сацюк і Коломиєць) були обвантажені в'язками вартісних книг з бібліотеки кіностудії, яку саме розбирали німці і вивозили кудись машинами. Їм ще

Іван Кавалерідзе

пощастило щось з того видобути, а в тому також касету фільму „Великий вальс" з купою цінних фотознімок – роблю висновок, що дубенські очільники тоді прагнули роздобути посібники для новостворюваного в Дубно Музичного інституту ім. Миколи Леонтовича та остаточно домовитися з І. Кавалерідзе про пам'ятник Кобзареві для Дубна. Гадаю, було здійснено і якусь попередню плату, до того ж, певно, харчами, бо тоді харчі були найстабільнішою „валютою".

Підтвердження цих міркувань є і в щоденникових записах письменника Аркадія Любченка: „10. VII.1942. Бачив сьогодні Кав...е. Він працює над пам'ятником Шевченкові для Дубна".

На той час І. Кавалерідзе був уже широко знаним автором скульптурних творів. Ще в 1912 році його проєкт пам'ятника Т. Шевченкові в Києві одержав заохочувальну премію. Потім були його пам'ятники Т. Шевченкові в Ромнах (1918 рік), у Сумах (1926 рік). У 1926 році І. Кавалерідзе створив проект „Могила Т. Шевченка в Каневі", який у творчих колах називали незаперечним шедевром. Однак, у Каневі місця йому не знайшлося.

В уяві скульптора образ Т. Шевченка вимальовувався власними штрихами і барвами, які протягом усього життя набували все більшої досконалости та художньої сили. І. Кавалерідзе прагнув показати світові Кобзаря в усій його прометеївській величі, чого не знаходив він у роботах своїх сучасників.

Характерні з цього приводу київські спомини У. Самчука від 29 жовтня 1941 року:

„Ми повернули вбік до скверу Шевченка, щоб глянути на його пам'ятник роботи відомого М. Манізера… У сквері було безлюдно, пам'ятник стояв в тумані на тлі безлистих дерев, ніби ґравюра старовинних видань. Бронзова постать мандрівника, що йшов задумано з плащем під лівою рукою. Як скульптор, Іван Петрович знаходив пам'ятник невдалим. Банальний задум, сокирне виконання. Однак, для мене в цій постаті і в такому виконанні було багато змісту... Можливо, Іван Петрович мав рацію. Можливо, тут перед цією будовою (центральний корпус Київського університету ім. Т Шевченка), ця статуя могла б виглядати трохи менше „соц-реалістично", щось ближче з „духом Заходу", але це гостро суперечило б з генеральним наставленням доби та її діялектики. А такого тут не могло бути".

Через рік У. Самчук, опублікувавши у часописі „Волинь" нарис „Іван Кавалерідзе", наголосив:

„Його тематика та його технічні засоби мають завжди глибший, важливіший зміст і завдання. У камені, у гіпсі, воску чи фільмовій картині він бачить передовсім душу наміченого об'єкту, який під його руками має стати живою, промовляючою до серця і розуму дійсністю. Його мініятюри з воску... Невеличкі фігурки козака-запорожця, чи Дон-Кіхота, чи проєкт Шевченківського пам'ятника... Кожний цей задум не має нічого спільного з принятим для цих понять трафаретом...

Глибина і виразність у вислові поняття Шевченко. Кавалерідзе бере Шевченка не взагалі. А в мент його піднесення, в мент найбільшого напруження його творчої істотности. І мент, коли матерія говорить до вас приблизно такою мовою:

І воживу, і душу вольную на волю
Із домовини воззиву.

...Зараз мистець Іван Кавалерідзе повний нових мистецьких плянів та задумів. Можна сподіватись, що вони будуть зреалізовані, чого від щирого серця йому бажаємо" („Волинь", 5 листопада 1942 року).

Проєкт пам'ятника Т. Шевченкові для Дубна був готовий на кінець 1942-початок 1943 року, але то вже була пора, коли говорили переважно гармати. Окупанта цікавили в Україні сало та робоча сила. Для чого йому геніяльний поет в інтерпретації геніяльного скульптора? У. Сам-

Проєкт пам'ятника Тарасові Шевченкові для Дубна.

чукові перед тим, як самому втрапити до рівненської в'язниці, довелося рятувати від в'язниці А. Коломийця, коли той осмілився в Дубні видати свою публіцистичну книжку „Шевченкова ера". А О. Сацюк, якого в червні 1941 року тільки випадково обминула розстрільна куля в камері дубенської тюрми, подався на чужи-

(Закінчення на стор. 16)

Відомі художники малювали Тараса Шевченка

Олександер Костирко

ЧЕРКАСИ. – До 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка в Черкасах 14 січня відкрилась виставка оригінальних творів з колеції Національного музею Т. Шевченка у Києві „Образ Тараса Шевченка у творчості видатних художників".

У виставочних залях музею „Кобзаря" розмістили 31 картину. Це полотна XIX-XXI ст. Іллі Рєпина, Сергія Василівського, Фотія Красицького, Миколи Азовського, Костянтина Трутовського, Івана Бурячка, Опанаса Заливахи та інших. Не кожен має можливість побувати в столичному музеї та побачити картини цих художників, а тут відразу – ціла ґалерія.

Виставку відкрили представники обласної влади. Незвичайним співом порадував камерний хор „Канон".

Музей „Кобзаря" плянує повезти до Національного музею у Києві понад 100 картин про Т. Шевченка з своїх запасників.

Відвідувачі оглядають виставку. (Фото: Олександер Костирко)

Революція охопила...

(Продовження зі стор. 1)

ти ухваленого 16 січня антидемократичного закону, звернувся до Майдану з такою порадою: „Всім, хто має леґальну вогнепальну зброю, в першу чергу народним депутатам, генералам і офіцерам запасу, з досвідом війни в Афганістані та участи в миротворчих операціях, ветеранам спецназу Збройних Сил та інших силових структур, працівникам приватних охоронних структур, журналістам, усім відповідальним громадянам – в разі небезпеки стати на захист людей зі зброєю. Не застосовувати зброю першими – забороняю категорично. В разі, якщо бандитів, які створюють загрозу життю людей, можна зупинити від злочину іншими засобами фізичної протидії – зброю не застосовувати".

День 24 січня почався з цієї новини: В. Янукович призначив головою Президентської адміністрації Андрія Клюєва замість Сергія Льовочкіна, котрий завбачливо дистанціювався від влади після жахливої розбою над студентами 29 і 30 листопада минулого року. А. Клюєв – це найвпливовіший „яструб" в оточенні В. Януковича, пов’язані вони ще з Донецька, з часів кривавої війни між тамтешніми кримінальними кланами. Є докази, що саме А. Клюєв разом з Віктором Медведчуком є аґентами Москви в українській політиці.

24 січня до Києва прибув з Брюселю Комісар Европейського союзу з політики розширення Штефан Фюле. Він мав зустріч з В. Януковичем і тривалу розмову з опозиційною трійкою – Арсенієм Яценюком, В. Кличком та О. Тягнибоком. Тлом цієї візити є невдоволення в усіх европейських країнах слабкою і весь час спізнюваною реакцією ЕС на події в Україні.

Наприклад, на думку оглядачів лондонської газети „The Guardian", „...криза в Україні виявляє політичний вакуум Европи… поки Київ вирує і на його вулицях ллється кров, Европа, як виглядає, не знає, як реаґувати на кризу".

Берлінська „Suddeutshe Zeitung" стверджує: …„В київській кризі Евросоюзові вже не вдасться знайти простих рішень, але якщо він не бажає остаточно втратити свою репутацію, йому не можна кидати українців напризволяще, ні залишати їх на милість Росії".

Після розмови з Ш. Фюле В. Кличко повідомив: „Ми з Еврокомісаром Фюле обговорювали варіянти, як можна мирним шляхом вирішити політичну кризу в Україні. Ситуація дуже складна. Два ключових напрямки – це звільнення і амнестія політичних в’язнів і кардинальні зміни, які будуть стосуватись майбутнього України. Обговорювали повернення до Конституції 2004 року і проведення позачергових виборів…".

Повідомлення зі сцени Мадану, що у Львові понад 5,000 людей провели в останю путь на Личаківський цвинтар убитого „Беркутом" Юрія Вербицького, внесло в атмосферу Майдану, крім жалю і болю, ще сильніше відчуття всенародної єдности у цій святій боротьбі зі злом. Того ж дня на Дніпропетровищі поховали убитого катом-снайпером пулум’яного майданівця Сергія Нігояна, 1993 року народження, вірменина з походження, який читав на Майдані поему Тараса Шевбенка „Кавказ" і тримав на барикаді транспарант „Голосом народу говорить Бог".

У Штабі народного спротиву виступив позафракційний народний депутат Олег Ляшко, в руках він тримав звичайні селянські вила, трактуючи їх як надійний засіб самооборони. Він також повідомив про таємну нараду В. Януковича з командуванням Збройних Сил України. Президент домагався від генералів їхньої готовности вивести військо проти народу, але почув від них рішучу відмову.

В суботу, 25 січня, у Президентській адміністрації на Банковій вулиці відбулося третє коло переговорів опозиційної трійки, хоч Майдан не давав дозволу на це. А. Яценюк ось як пояснив ці обставини: „Усі Церкви України звернулися до нас, щоб ми продовжили переговори, і благословили нас на переговори. Країна – на межі кровопролиття. На столі в Януковича – указ про запровадження надзвичайного стану. Підпис під цим указом – це підпис під сотнями вбитих і під знищенням України".

Самозрозуміло, що Церкви прагнуть виключно мирного розв’язання цього вкрай небезпечного протистояння між народом і узурпаторами, але коли й опозиційна трійка говорить більше про переговори і замирення, то Майдан все менше вірить їй і дедалі радикалізується. Властиво, сьогодні він уже діє не як Евромайдан, і навіть не як Революційний Майдан, а як „Січ" – і це повернення до леґендарної назви означає також відповідний зміст, зокрема прекрасну самоорганізацію і внутрішню дисципліну, засновані незалежно від будь-якого впливу партій. Соціологи дослідили, що понад 80 відс. людей на Майдан Незалежности прийшли самі, за покликом власного сумління, поза будь-якими партійними кличами. То, отже, й вирішуватимуть долю України не партії, а весь народ, ним народжене і ним делеґоване громадянське суспільство.

І певна річ, не партії, навіть найопозиційніші і на словах найрадикальніші, викликали у цілому світі таке захоплення революційною Україною і таку солідарність з нею. Це можна було того суботнього дня почути в десятках гарячих промов зі сцени Майдану: виступали посланці від Литви, Естонії, Европейського союзу, Народної партії в Европарляменті, а найбільше – від Польщі, яка нині глибоко переймається долею України, тому коли ведучі зі сцени гукали „Слава Польщі!", „Слава польським братам!", Майдан громом повторював ці слова.

Також звучали пристрасні патріотичні вірші – зокрема читала їх киянка Тетяна Домашенко – пісні, стрілецькі і упівські. Мабуть, весь Майдан довго пам’ятатиме надзвичайно мудру мову севастопольця, черкасця, херсонця. А ведучі постійно нагадували, щоб люди більше думали не про те, як повалити режим В. Януковича – він приречений самою історією, – а про те, як жити далі, яку країну будувати, що доброго нова Україна зможе запропонувати світові.

Особливо вражали людські серця постійні заклики зі сцени: „Люди, бережіть одне одного!". Це справді щось незрівняно вище і дієвіше, ніж усі партійно-політичні гасла.

Тієї ж суботи, 25 січня, ще до того, як А. Яценюк,, В. Кличко, О. Тягнибок і Петро Порошенко прийшли на Майдан Незалежности звітувати про висліди зустрічі з В. Януковичем, люди знали про ці висліди з електроних мереж. Ось уривок з офіційного повідомлення: „…Президентом України запропоновано посаду Прем’єр-міністра України Арсенієві Петровичу Яценюкові. У разі згоди останнього зайняти пост Прем’єр-міністра України Президентом України буде прийнято рішення про відставку Уряду. Посаду Віце-прем’єра з гуманітарних питань Президентом України запропоновано Віталієві Кличкові. Президент України переконаний, що спільна робота разом з опозицією допоможе державі об’єднатися і провести необхідні реформи для держави і суспільства".

Також ще до того, як парляментські опозиціонери прибули на Майдан, в інтернеті вже з’явилися небезпідставні застереження: не вірте В. Януовичеві! Професор Києво-Могилянської академії і один з активістів Майдану Олексій Гарань написав у своєму блозі в „Українській правді: „Опозиціє, не погоджуйся! Це пастка! За нинішньої моделі влади президент може зняти прем’єра і будь-якого міністра у будь-який момент. Натомість він вимагає звільнити Майдан. Тому це – пастка. Наступної хвилини, як ми здамо майдани і будівлі, нас зітруть у порошок. Треба вимагати від президента того, що він може зробити миттєво: відведення військ з центру Києва і негайного затримання винних у катуваннях; відставку винного у тортурах міністра Захарченка; негайного звільнення затриманих і скасування (а не зміни!) антиконституційних законів; подання президента до Конституційного суду щодо повернення до реформи 2004 року… Я певен, що тоді опозицію підтримає і Рада Веукраїнського Об’єднання „Майдан", і весь Майдан. Без цього жодне рішення не матиме леґітимности".

Реакція самого Майдану на це перше повідомлення була, судячи з інтернетних джерел, неґативною: „Ми їх послали з ультиматумом, а вони повернулися з якимись подачками…".

Очевидно, переговірники передбачали саме таку реакцію, й тому з їхніх звітів тяжко було зрозуміти, як же вони ставляться до того, що їм запропонував В. Янукович.

Першим говорив В. Кличко: „На нашу вимогу скасувати „диктаторські закони" Янукович відповів лише пропозицією внести зміни до них. Наша чітка позиція – скасувати ці закони, і крапка! Наші вимоги – проведення президентських виборів вже цього року. І ми не відступаємо. Ми тримаємо наші позиції на Майдані і в реґіонах. Екстремістів тут немає! Ми мирні люди, які відстоюють свої права і свої вимоги. Переговори тривають, і ми не піддаємось на жодні провокації". Алe про те, чи згодився він прийняти посаду віцепрем’єра, В. Кличко не сказав ні слова.

Відтак більш впевнено промовляв П. Порошенко, бо не мав потреби уникати гострих кутів. Він щойно повернувся з Давосу, з Міжнародного економічного форуму, де учасники від усіх країн висловили підтримку Українському народові, що бореться за своє майбутнє. П. Порошенко попросив хвилиною мовчання пом’янути нових героїв України, що в ці дні віддали своє життя за рідний народ, за рідну землю. „Будьмо достойними їх пам’яті! Слава героям! Слава Україні!" – скандував П. Порошенко і висловив віру, що народ України – єдиний, і жодна темна сила не розколе його.

О. Тягнибок у своєму звіті зазначив: „На цих останніх переговорах ми відчули зовсім інший настрій. Янукович вже не той, яким був ще два дні тому. Він знає, що проти нього вже встав другий фронт, ним є вся Україна, у більшості областей вже діють народні ради. І все ж ми не повинні відмовлятися від переговорів, як цього від нас чекають наші Церкви і чекає весь демократичний світ".

А. Яценюкові було звітувати найтяжче – він не міг не відчувати, що Майдан боїться сепаратних рішень поза спиною народу. Як добрий дипломат, А. Яценюк знайшов правильний хід: „Янукович розмовляв з нами лише тому, що ви є на Майдані. А ми лише посередники… Наша перша вимога, яка прийнята Адміністрацією президента – звільнення кожного нашого побратима. Окрім того, що ми звільнемо людей з-під арешту, тисячі людей мають кримінальні справи. Всі вони мають бути закриті, всі мають бути на свободі. Друга вимога – прийняття закону про амнестію – теж прийнята владою. Третя – закони, які були ганебно прийняті не руками, а копитами ганебної провладної більшости 16 січня – мають бути скасовані. І від цієї вимоги ми не відступимось ні за якої умови… Наше завдання: нова українська влада. Янукович запропонував опозиції очолити уряд. Яка наша відповідь? Чи готові ми взяти цю відповідальність на себе? Ми не боїмось відповідальности за долю країни. Ми приймаємо цю відповідальність, ми готові вести Україну в Европейський союз, відповідальність, яка передбачає звільнення Юлії Тимошенко, яка передбачає Україну як частину Европи… Ще одна наша вимога – повернення країни до Конституції 2004 року. Посада президента України має бути знівельована. Народ має прийняти нову Конституцію. У вівторок, 28 січня – судний день. Ми не віримо жодному їх слову. Ми віримо лише в конкретні справи", – сказав А. Яценюк.

Ці слова можна розуміти двояко – як згоду очолити уряд, і водночас як відмову, оскільки прийняття цієї лукавої пропозиції має, за словами А. Яценюка, випливати зі згоди В. Януковича випустити з тюрми Ю. Тмошенко, що для В. Януковича є неможливим рішенням.

А тим часом загальна тривога наростає. Є вже певні ознаки, що в уніформах українського „Беркуту" діє російська каральна спецформація „Альфа". За повідомленням Міністерства внутрішніх справ, міліції вдалося запопасти у свої злочинні руки вже 116 учасників протестів проти влади. Щодня зникають майданівці. Одного з керівників Автомайдану Дмитра Булатова не можуть знайти вже тиждень.

Але й Майдан набуває все більшої рішучости. Його самооборона зформована з таких людей, котрі непробивною стіною стануть проти „Беркуту" і „Альфи".

Неділя, 26 січня, була сумним днем – з Майдану Незалежности проводжали труну з тілом Михайла Жизневського, молодого білоруса, 1988 року народження, який віддав життя за свободу і незалежність України. Прощання з героєм було стриманим, суворим, як це буває під час священної війни, сльози стікали не по обличчях, а западали вогнем гніву в людські душі…

Наступного дня, 27 січня, ексміністер внутрішніх справ, тепер – керівник громадсько-політичного руху „Третя Республіка" Юрій Луценко, маючи на увазі призначене на вівторок, 28 січня, позачергове засідання Верховної Ради.

„Для Верховної Ради, яка збереть-

(Закінчення на стор. 14)

Революція охопила...

(Закінчення зі стор. 13)

ся 28 січня, вже запропоновано чіткий порядок денний – амнестія для всіх, хто перебуває у заручниках у режиму – це понад 300 осіб, скасування понад 1,500 кримінальних справ проти активістів, безумовне скасування законів, „ухвалених" 16 січня, повернення до Конституції 2004 року, за якою президентські вибори мають відбутися вже цього року, а президентська виборча кампанія почнеться вже в квітні, повна відставка уряду і призначення нашого уряду".

Тим часом серед депутатів – непевність, замішання і, як завжди, – політичні торги. Володимир Литвин вже вмовляє свою групу голосувати за відставку Прем'єра Миколи Азарова. „Реґіональна" більшість хитається. З цього приводу позафракційний Віктор Балога сказав: „На Майдані люди стоять за нову Україну, а в парляменті далі грають у брудну гру".

27 січня чотири години в президентській адміністрації тривало чергове коло переговорів між опозицією і владою. Сторони погодилися щодо доцільности скасування ухвалених 16 січня „диктаторських" законів, щодо прийняття закону „Про амнестію", а також щодо негайного розгляду у Верховній Раді питання відповідальности уряду за кризову ситуацію в країні.

Незалежний київський телеканал „Еспресо TV" оприлюднив звернення ув'язненої Юлії Тимошенко до керівників опозиції з проханням не приймати жодних принизливих пропозицій та умов від влади. „Народ України вийшов на майдани не за посади для провідників опозиції, і навіть не за скасування диктаторських законів. Люди прагнуть докорінно змінити своє життя, встановити в Україні справедливість.... Іншої можливости, ніж зараз, у них вже не буде. Політики ще не зрозуміли, що люди готові досягти своєї мети ціною власного життя, здоров'я та принесення в жертву своєї фізичної свободи", – говориться у тексті звернення.

Після закінчення переговорів Арсеній Яценюк і Віталій Кличко через пресові служби „Батьківщини" і партії УДАР повідомили, що відмовляються від запропонованих В. Януковичем посад прем'єрміністра і віце-прем'єра.

Революційний Майдан очима своїх командирів пильно стежить за процесом переговорів – як всенародна громада, котра представляє нову Україну і тому не прийме жодного партійного торгу, на який, під впливом всенародних протестів, змушений погодитися В. Янукович. Одностайним рішенням увечорі того дня Майдан від себе делеґував на переговори трьох осіб, яким довіряє, – Юрія Луценка, Анатолія Гриценка і Петра Порошенка.

„Якщо Верховна Рада не почує опозиції і її вимог, кордон революційного Майдану підійде до стін парляменту", – остеріг у своїй заяві Ю. Луценко.

А. Гриценко, посилаючись на джерела в Міністерстві оборони, повідомив, що на смерть переляканий Прем'єр М. Азаров поставив перед Міністром оборони Павлом Лебедєвим завдання передати для боротьби з народом дві повітрянодесантні бриґади, яких мають перевдягнути в уніформу „Беркуту".

28 січня Верховна Рада на своєму позачерговому засіданні скасувала дев'ять з 12 законів, які обмежували громадянські свободи в Україні. За це рішення віддали свої голоси 361 депутат, два голосували проти.

Ще одна значна подія дня: Прем'єр-міністер М. Азаров подав у відставку, зробивши при цьому таку брехливу заяву: „Уряд під час протистояння робив усе для мирного розв'язання конфлікту. Ми робили і робимо все, щоб не допустити кровопролиття, ескаляції насильства, порушення прав громадян. Уряд забезпечував функціонування економіки і системи соціального захисту в екстремальних умовах".

Ймовірно, що це гра на публіку заради такого-сякого „збереження оличчя". Якщо ж це не гра, то, згідно з статтею 12 Закону „Про Кабінет міністрів", після відставки прем'єра має відразу настати відставка всього складу уряду.

Увечорі 28 січня В. Янукович прийняв відставку М. Азарова – з подальшою зміною всього уряду. Істотне запитання: хто ж формуватиме цей новий уряд? Наразі обов'язки прем'єра В. Януковича поклав на плечі першого віцепрем'єра Сергія Арбузова, одного з вірних служак президентської „сім'ї".

Спромігшись, під тиском революційних майданів, на ці перші поступки, Партія Реґіонів вже безпардонно вимагає від майданівців, ніби у відповідь, звільнити Жовтневий палац і розійтися. На цю наглу вимогу народний депутат і головний командант Майдану Андрій Парубій відповів тим резоном, який є змістом Майдану: „Ми звільнимо Жовтневий палац тоді, коли влада звільнить Банкову". На думку команданта – на думку Майдану – поступки влади мають бути односторонніми, тому що не народ перед владою, а влада перед українським народом тяжко, непростимо тяжко завинила.

На жаль, тлом цих нібито добрих новин залишається велика тривога. Постійною небезпекою є системні, керовані з певних центрів, дії провокаторів. Вони також намагаються проникати всередину Майдану і там влаштовувати різні диверсії, й не тільки пропаґандивні.

Є свідчення, що під виглядом „беркутівців" на сході Україні діють російські спецназівці. Загострення ситуації в Україні вкрай потрібне московському самодержцеві Володимирові Путінові. Мирна, але могутня революція в Україні перекреслює його неоімперські пляни. Є сильна підозра, що цей карлик-каґебіст так спритно керував В. Януковичем, щоб жодне порозуміння в Україні не було можливим. Є підозра, що Кремлеві В. Янукович не підходить з багатьох „параметрів", і В. Путін волів би його замінити на ненависного усьому свідомому українству Віктора Медведчука.

Це був би той метод, який Москва застосовує вже століттями: повалити незалежну Україну руками українських запроданців. Та вже ледве чи вдасться це В. Путінові. І як певну сатисфакцію за цю свою епохальну поразку він хоче розколоти Україну, відірвавши від неї східні области. Для цього йому в Україні потрібна друга Чечня, друга Грузія.

Питання в тому – чи зможуть мирні українські майдани протистаятися підступній збройній російській навалі? За байдужого спостерігання так званого цивілізованого світу...

ПАНОРАМА ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

70 років дзвін таївся в схованці

Євген Цимбалюк

МЕЖИРІЧ, Рівненська область. – Коли до села прийшла радянська влада, ченці монастиря, що у селі Межиріч, вирішили вберегти від наруги унікальний дзвін. Його потайки зняли з дзвіниці і заховали в тайнику.

Дзвіниця монастиря, при оновленні якої виявили запис про схованого дзвона. (Фото: Євген Цимбалюк)

Таємницю схованки не видав ніхто в обителі. Потім монастир перестав існувати. Коли почалося відродження скиту, з'ясувалося, що дзвона закопали всього за п'ять метрів від дзвіниці, під доріжкою, яка веде до Троїцької церкви. При оновленні дзвіниці, будівельники побачили вишкрябані слова та цифри. Це були координати закопаного дзвона. Викликали професійних пошуковців зі спеціальним обладнанням. Апаратура підтвердила, що в землі лежить саме дзвін.

В „Історико-статистичному описі церков і приходів Волинської єпархії" Миколи Теодоровича засвідчено, що цей дзвін був відлитий на прохання відомої просвітниці Антоніни Блудової, яка розпочала перебудову колишнього монастиря капуцинів в Острозі на жіноче училище для православних дівчат, а монастирський костел Святої Трійці перебудувала на православну церкву Кирила та Методія.

А. Блудова переконала о. Костянтина Червінського віддати католикам дзвін вагою 55 пудів, який належав монахам-францисканцям, а замість нього відлити для церкви дзвін вагою не менше 100 пудів. Графиня дотримала слова – з вірою та сподіванням, що дзвін служитиме Межирічам віками.

Створено реабілітаційний центр

Світлана Орел

КІРОВОГРАД. – В оздоровчому реабілітаційному центрі „Драйв" багато цікавого: різноманітні тренажери, спортивні залі, гімнастичні стінки. Але головне – атмосфера спокою і доброзичливости, якій сприяють вишукані вітражі, білосніжна балюстрада, оздоровчі напої на будь-який смак, картини художника-земляка Сергія Дриги, виконані у своєрідній техніці і виключно в теплих тонах.

Саме приміщення „Драйву" – колишні корпуси заводу „Друкмаш". Друкарські машинки, що їх виробляли тут, були мало не у всіх конторах СРСР. Сталося так, що Людмила Шубіна, тоді заступник генерального директора „Друкмашу", організувала на частині зникаючого підприємства виробництво інвалідних візків. Це було у 1996 році.

Через кілька років підприємство вже випускали протези для жінок, які через рак втратили молочну залозу. Л. Шубіна відчула. що таким людям потрібно більше людського тепла і професійної підтримки. Так народився міський реабілітаційний центр для жінок, які перенесли мастектомію. Для центру придбали спеціяльний апарат – пневмомасажер, розроблений свого часу для космонавтів і придбаний у Москві. З часом у центрі з'явились аромотерапія, лікувальна фізкультура, послуги психіятра і психолога. Онколог раз на квартал визначає, кому з пацієнток і які вправи чи сеанси корисніші. Усе це було для жінок-пацієнток безкоштовно. Поступово число відвідувачок центру зросло до кількох сотень.

Центр розширювався, потребував нових витрат. Вирішили створити оздоровчий реабілітаційний центр „Драйв", як комерційну структуру. Сюди почали приходити ті, хто платив за послуги. Але для колишніх пацієнток усе залишалося безплатним. Зате зросла кількість послуг: йоґа, кінезотерапія, програми з реабілітації опорно-рухового апарату, серцево-судинної системи, антистресова програма. Через чотири роки центр окупив себе і зараз працює з невеликою рентабельністю.

Майже весь прибуток центру та з виробництва візків Л. Шубіна вкладає у його розвиток. Тут з'явилося кілька нових заль, багато тренажерів. Тут тренуються й спортсмени-інваліди.

Голова Кіровоградського відділення міжнародної волонтерської організації „Амазонки" Наталя Бузуляк розповіла: „Наша громадська організація співпрацює з обласним онкодиспансером, де Людмила Шубіна теж створила аналогічний реабілітаційний центр, повністю укомплектований і оснащений. Ним так само безплатно користуються усі пацієнти онкодиспансеру, які цього потребують".

Голова обласного осередку Всеукраїнської спілки інвалідів Олег Борисполець каже: „У центрі є лікар, який за спеціяльною програмою визначає, кому які вправи корисніші, на якому тренажері слід займатися. У „Драйві" тренуються параолімпійські чемпіони Олег Мунц та Юрій Андрюшин".

У Л. Шубіної великі пляни: „Почали будувати другу чергу центру – аквазону. Якщо все йтиме як заплановано, наступного року вже працюватиме басейн для дітей зі сколіозом, де будуть спеціяльні гідромасажі. Третя черга – лікувальні бані, соляний грот, грязетерапія".

Заняття в оздоровчому реабілітаційному центрі „Драйв". (Фото: Світлана Орел)

Відзначили журналістів за дослідження визвольної війни

Павло Подобєд

КИЇВ. – 11 листопада 2013 року в колишньому будинку Центральної Ради було оголошено переможців конкурсу „Українська революція з першоджерел". Вперше в Україні було нагороджено журналістів, які пишуть про історію Визвольної війни 1917-1921 років.

Перемогу серед журналістів здобув киянин Ярослав Тинченко за статтю „Незламний герой Крут" в журналі „Український тиждень". Друге місце в списку найкращих статтей посів Ігор Лосєв з Севастополя за публікацію „Пориваючи з подвійною льояльністю" у тому ж тижневику. Обидва переможці одержали грошові нагороди.

Найліпшою школярською роботою визнана наукова розвідка Дмитра Рогожина „Український національний рух у Севастополі на початку XX століття", за яку учень 5-ої гімназії ім. Лесі Українки з Севастополя отримав електронну книжку „PocketBook", літературу та диски з історії Армії УНР, сорочку з лоґотипом „Чорних запорожців".

Подарунками та грамотами були відзначені київські журналісти Дмитро Калинчук, Ярослав Файзулін, Ігор Сюндюков, Сергій Грабовський, Ганна Коваленко з Боярки, Київська область, Олеся Ісаюк зі Львова, Володимир Борисов з Летичева, Хмельницька область.

Конкурс організувала творча група фільму „Українська революція" та Благодійний фонд „Героїка" за участі Спілки офіцерів України та 1-го кінного полку Чорних Запорожців.

Відзначені учасники конкурсу „Українська революція з першоджерел". (Фото: Іванна Кобєлєва)

Професор отримав золоту медалю

Євген Цимбалюк

РІВНЕ. – Професор катедри методики викладання фізики й хемії гуманітарного університету, викладач Малої академії наук Віктор Бернацький 27 грудня 2013 року відзначений золотою медалею Европейської науково-промислової палати наукових досягнень за створення так званого вловлювача гураґанів, над яким винахідник В. Бернацький працює третій рік.

Цей пристрій працює в автономному режимі, збуджується або приводиться в рух гураґаном і паралельно гасить цей гураґан. В. Бернацький зазначив, що подібного „приборкувача гураґанів" в світі немає.

Золоту медалю Европейської науково-промислової палати отримували визначні науковці, зокрема „дитячий лікар світу" Леонид Рошаль та видатний хірург Лео Бокерія. Нещодавно надійшла і сама медаля з дипломом.

Віктор Бернацький з своїм винаходом. (Фото: Євген Цимбалюк)

За три роки В. Бернацький отримав 20 патентів на свій винахід, але продовжує його удосконалювати.

Ми поховали Сергія Нігояна

Вірменський священик о. Амазасп очолив жалібну процесію. (Фото: Фідель Сухоніс)

Фідель Сухоніс

БЕРЕЗНУВАТІВКА, Дніпропетровська область. – 26 січня відбувся похорон Сергія (Самвела) Нігояна, українця вірменського походження, котрого застрелили 22 січня на Майдані. Ховали його у рідному селі Березнуватівка, що у 80 кілометрах від Дніпропетровська.

Нині про цього хлопця знає вся Україна. С. Нігоян став для України символом добра і справедливости. Кожна доба народжує своїх героїв та свої знакові постаті. Пройдуть роки – й ім’я С. Нігояна може стати в нашій історії в одному ряду з такими іменами, як Василь Стус, В’ячеслав Чорновіл, Василь Симоненко.

Він був світлою дитиною й водночас справжнім мужем. Прожив лише 20 років. Це початок цвітіння. І впав як підкошена квітка. У труну С. Нігояна чиясь мудра рука поклала „Кобзар“. Він любив Тараса Шевченка і читав поему „Кавказ“ на київських барикадах.

У Дніпропетровську активісти місцевого Евромайдану, які вирішили віддати останню шану С. Нігояну, зібралися біля Вірменської Апостольської церкви.

Вірменська спільнота організувала перевезення бажаючих поїхати в село Березнуватівка, де народився і жив полеглий за Україну, де він буде покоїтися на сільському кладовищі. Поминальну службу за вірменською традицією відслужив о. Амазасп у співслуженні з українськими священиками.

У Єревані вшанували пам’ять загиблого на вічу біля Посольства України у Вірменії.

З нагоди проголошеного ООН Міжнародного дня рідної мови
За підтримки Постійного представництва України до ООН

Світовий Конґрес Українців та
Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

Запрошують всіх небайдужих до долі України підтримати її майбутнє своєю участю в святочному відзначенні в Організації Об’єднаних Націй на тему:

Тарас Шевченко: борець за рідну мову, самовизначення народів, людські права та соціальну справедливість

27-го лютого 2014 р., 3:00 – 6:00 пополудні
Заля Економічної та соціяльної ради (ECOSOC Chamber)
Організація Об’єднаних Націй – Нью-Йорк

У програмі з нагоди 200-річчя з дня народження народного поета України:

- Слово Генерального Секретаря ООН Бан Кі-муна
- Слово Президента 68-ої сесії Генеральної асамблеї ООН Джона В. Еша
- Слово Президента Світового Конґресу Українців Евгена Чолія
- Слово Президента Світової Федерації Українських Жіночих Організацій Орисі Сушко
- Доповідь професора Торонтонського університету д-ра Максима Тарнавського
- Виступ хору “Прометей” з Філядельфії

Ведучий - Петро Фединський, перекладач “Кобзаря” Тараса Шевченка

Просимо прийти у вишиванці!

Вступ вільний, але просимо зголоситися про Вашу участь до 16-го лютого 2014 р. електронною поштою на адресу: **ukrainersvpday@gmail.com** щоб отримати перепустку.

У день імпрези просимо прибути на місце до ООН не пізніше 2:30 пополудні. Увійти до будинку ООН можна буде від Першої авеню, або при 43-ій або при 47-ій вулиці.

Проєкт Івана Кавалерідзе...

(Закінчення зі стор. 12)

ну шукати прихистку вже від німців.

З поверненням совєтів у Дубно в центрі міста спорудили шибеницю для українських повстанців. А І. Кавалерідзе запропонував готовий „дубенський“ проєкт пам’ятника для Хрещатика в Києві. Але проєкт опального скульптора випав з конкурсу.

Коли українська діяспора отримала дозвіл встановити пам’ятник Т. Шевченкові у Вашінґтоні, то в Москві враз похопилися, що пам’ятник Кобзареві має стати і в столиці СРСР. До того ж негайно. Спішно заповзялися проводити конкурс проєктів. Перемогу здобула робота, яка дуже вже нагадувала проєкт І. Кавалерідзе. Про пляґіят журі конкурсу скромно промовчало, а коли в 1994 році з ініціятиви товариства „Україна“ повернулися до встановлення пам’ятника Т. Шевченкові в Санкт-Петербурзі, то про запропонований проєкт І. Кавалерідзе експерти сказали: „Та це ж московський пам’ятник. лише у кращому варіянті“.

Знаний і високо поцінований в усьому мистецькому світі проєкт пам’ятника Т. Шевченкові для Дубна досі чекає свого здійснення. Як і 70 тому, йому не знаходиться куточка на рідній землі скульптора землі.

ПОСТАТІ

УВУ і Казахстан – провідні турботи Івана Буртика

Левко Хмельковський

КЛІФТОН, Ню-Джерзі. – 15 грудня 2013 року численні гості прийшли до хати Івана Буртика на його 89-річчя. Вітальне слово господареві виголосив представник Міністерства оборони України в ООН генерал-майор Андрій Таран, який брав участь у святі разом з дружиною Вікторією. За святковим столом були доньки і внучка І. Буртика.

Сам він походить з Івано-Франківська, з родовитої сім'ї. Його дід, теж Іван, був послом австрійського парляменту, батько – старшиною війська. Служив при цісареві. Мама померла молодою, тато одружився вдруге. Коли у Прикарпаття прийшли більшовики, Іван і брат Петро були у підпіллі. Родину вивезли у Казахстан і зв'язок з рідними Іван втратив на багато років. Там померли батьки, брат Петро і сестра Ірина. Брат Микола відбув ув'язнення і оселився в Україні. А Іван, коли підрозділи УПА виходили на Захід, опинився в Словаччині, потім у Австрії і Німеччині. У „Студентській громаді" зустрів свою майбутню дружину Олю, яка походила з Тернополя. Шлюб узяли в Монреалі. Виростили дочок – лікаря Любу і хеміка Іру, сина Романа – фахівця з електроніки. Вже є шість внучок і внук.

Чимало добрих справ здійснив впродовж свого життя І. Буртик, але визначальними стали дві турботи – збереження Українського Вільного Університету (УВУ) і відродження українського життя в Казахстані. І. Буртик був ініціятором і одним з засновників Фундації УВУ. Історія УВУ почалася після загарбання незалежної України червоним військом Москви. Науковці втікали від переслідувань і 17 січня 1921 року заснували у Відні УВУ.

Президент Чехословаччини Томас Масарик з співчуттям поставився до втікачів і запропонував оселити УВУ в Празі. Так і сталося. Уряд Чехословаччини призначив невелике фінансування для університету, але цих грошей було недостатньо для його утримання. У 1932 році було засноване Товариство приятелів УВУ, яке збирало пожертви для цієї вищої школи. Таке становище тривало до 1945 року, коли УВУ опинився на теренах, окупованих Червоною армією. Більшовики зачинили УВУ, забрали його документацію, а ректора о. Августина Волошина вивезли до Москви і стратили 19 липня 1945 року.

Але УВУ не загинув, а відновився в Мюнхені. Уже в 1947-1948 році університет мав близько тисячі студентів. Для навчального процесу збирали пожертви українці разом з Архиєпископом Іваном Бучком. Саме тоді на видноколі УВУ постав І. Буртик, який розумів потребу збереження української науки і вищого шкільництва на час, доки Україна визволиться з-під гніту комуністів.

В липні 1948 року з ініціятиви І. Буртика у Фраймані, біля Мюнхену, було влаштовано Фестиваль УВУ. Дохід був порівняно невеликий – 360 марок (тоді марка в Німеччині була коштовною), але свято УВУ засвідчило усім життєздатність і важливість цього навчального закладу. Ректором УВУ був Іван Мірчук. Саме тоді виникло Товариство прихильників УВУ, яке згодом перетворилося у Товариство алюмнів (випускників) і приятелів УВУ, до якого увійшли професори Василь Лев, Осип Андрушків, Василь Стецюк, Ярослав Падох та інші. Почали видавати „Бюлетень УВУ".

На той час чимало науковців еміґрували до США і Канади, де продовжили сприяння УВУ. Важливими подіями були відзначення в Ню-Йорку 30-річчя і 50-річчя УВУ, на основі якого у Мюнхені утворилася Товариство сприяння українській науці.

29 червня 1970 року в Пасейку, Ню-Джерзі, відбулися збори Товариства, котрі зачали утворення Фундації УВУ. Увесь час провідним діячем у цих подіях був І. Буртик, котрий фактично і офіційно очолював управу Фундації, виступав з доповіддями, відвідував українські громади великих міст Америки. Фундація УВУ була зареєстрована 13 травня 1973 року. І. Буртик організував льотерію картин відомих мистців Петра Холодного, Якова Гніздовського, Святослава Гординського, Едварда Козака, Галини Мазепи та інших. Льотерія принесла Фундації 12,470 дол.

Тепер Фундацію УВУ очолює Аскольд Лозинський, а І. Буртик залишається його діяльним заступником. Він став автором двох монографій – „Історія створення Фундації УВУ" і „Тернистий шлях Другої дивізії УНА", за які, а також за благодійну діяльність Вчена рада УВУ присвоїла І. Буртикові звання почесного доктора.

У 1995 році І. Буртик відвідав Казахстан і прийшов до дерев'яної української церкви. Священик сказав віруючим, що парафія має гостя в Америки. Після Служби Божої люди оточили гостя, почали розпитувати про заокеанське життя. Один сивочолий чоловік сказав:

„Дякую за те, що приїхали до нас як перший українець з Америки, привезли українські газети. Але у жодній з них немає й слова про те, що в далекому Казахстані живуть українці, які страждали багато років від більшовицького режиму і всіяли могилами неозорі степи. Присягніть громаді, що повернетесь до Америки і розповісте про нас. Ми не чекаємо на допомогу, ми чекаємо лише слова пам'яті про тих, кого вже немає.

Ці слова зворушили І. Буртика і, як він каже, змінили усе його життя. Три рази підніс він руку і тричі поклявся виконати це дідове прохання. Навіть ще не в Америці, а в Києві він розповів про українців Казахстану головному редакторові газети „Вечірній Київ" Віталієві Карпенкові і той написав статтю в газеті, у якій розповів про далеких страдників з української землі. Стаття мала відгук в Україні. А І. Буртик знайшов могили своїх рідних, заприсягся біля них служити засланцям та їхнім нащадкам.

Організатором відродження українського життя в Казахстані став Михайло Парипса, який у 1993 році заснував Павлодарське товариство української культури ім. Тараса Шевченка, котре стало основою нинішньої „Асоціяції українців Казахстану". Були створені хор, ансамбль бандуристів „Чарівні струни", вокальні групи „Чорнобривці" та „Джерело", танцювальний ансамбль „Веселка". Про оснащення їх подбав І. Буртик. Зокрема він звернувся до українців у США з проханням подарувати українцям Казахстану бандури і комплект цих унікальних інструментів було доставлено в далеке степове місто. Колишні в'язні сталінських таборів і виселені з України родини отримали допомогу в їхньому злиденному житті. Коли мій син Фелікс, їдучи казахським краєм, дав зустрінутій на шляху старенькій українці грошей і хліба, І. Буртик дуже жалкував, що він не запитав її адресу, щоб вислати допомогу цій жінці.

Іван Буртик у день свого 89-річчя. (Фото: Левко Хмельковський)

І. Буртик зібрав фонди для зведення у Казахстані п'яти українських греко-католицьких церков. П'ята з них кілька тижнів тому постала в Астані. А першу дерев'яну церкву, яку замінила камінна, залишили і перевезли до шахтарського селища.

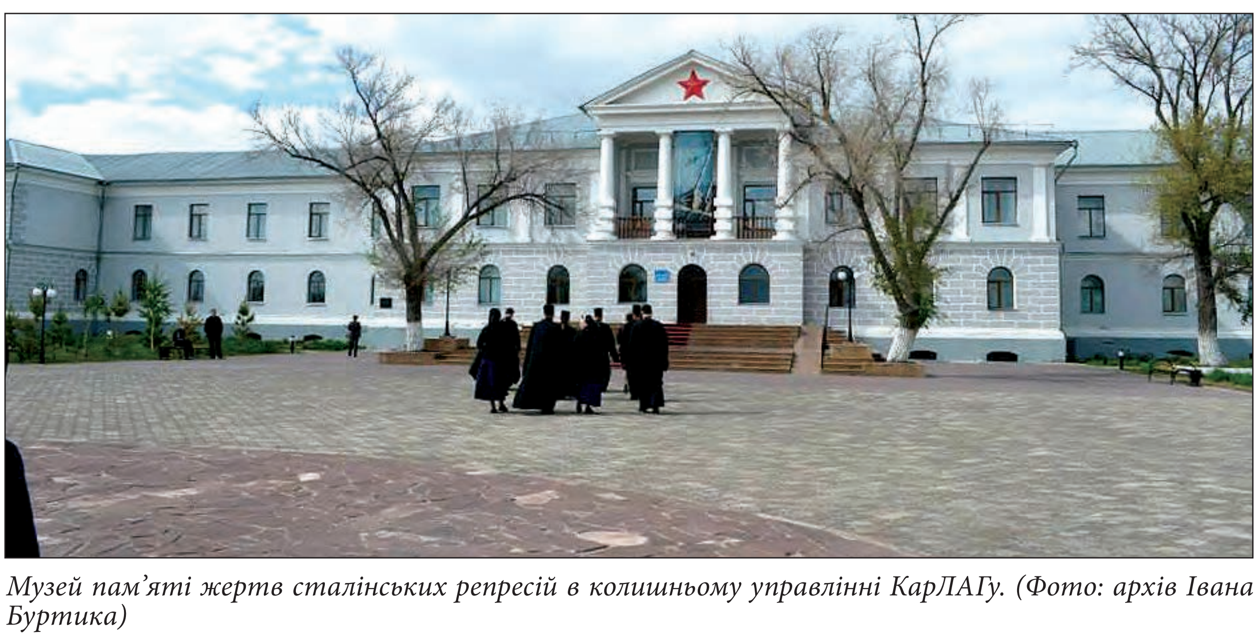
Коли І. Буртик побачив великий, схожий на палац, будинок Головного управління Караґандинських таборів (КарЛАҐу), то сповнився турботою про влаштування у цій будівлі музею страждань. У Казахстані були в сталінські часи 22 концентраційні табори, у яких страждали і вмирали переважно українці. Жахливу пам'ять залишили по собі табір малолітніх дітей в селищі Долинка з прилеглим „Мамочкиним кладовищем", де поховані сотні безіменних малят, а також „АЛЖИР" (Акмолинський лагерь жен изменников Родины), до якого потрапили тисячі безневинних дружин репресованих чоловіків. У „Мамочкиному таборі" лютої зими померлих малят не могли поховати у перемерзлій землі і складали до весни у залізні бочки. А навесні знайшли у них лише кісточки – трупи поїли щурі.

Будівлю управління КарЛАҐу мали у наш час зруйнувати, але І. Буритк звернувся до Президента Казахстану Нурсултана Назарбаєва і переконав його зберегти цей будинок для музею пам'яті жертв сталінських репресій. Цей музей вже діє, встановлено пам'ятники на кладовищах малолітніх і дорослих в'язнів. На великому цвинтарі перший пам'ятник поставили литовці, другий – українці. А тепер там вже стоять 13 пам'ятників жертвам різних національностей.

Схвильований М. Парипса написав І. Буртикові вдячну поему, у якій є такі рядки:

В Павлодар везе бандуру,
щоб в степу співали,
та речей аж цілу фуру,
щоб нещасні мали...
То він доляри збирає
на будову храму,
То усіх він закликає
у музей КарЛАҐу.

І. Буртик активний в громадському житті, очолює Раду допомоги і оборони України Українського Конґресового Комітету Америки і Раду УККА в штаті Ню-Джерзі. Його приклад багатьох заохочує до праці для України.

Музей пам'яті жертв сталінських репресій в колишньому управлінні КарЛАҐу. (Фото: архів Івана Буртика)

Рада Українських Державницьких Організацій Америки

Запрошує на

Серію зустрічей Олега Медуниці в США 2014р.

Протягом 26 січня – 10 лютого 2014 року українська громада Америки прийматиме Олега Медуницю, який обговорить останні події „Майдану“ - мирного повстання українського народу за свої права і свободи, за гідне європейське майбутнє для своїх дітей і для всієї України.

Олег Медуниця також відвідає столицю Америки на запрошення уряду США, де має на меті привернути увагу до програм та проектів „Майдану“ розгорнути широку мобілізаційну роботу з організації опору нинішньому режиму в усіх областях України та координації протестного руху по всій території України”

Народний депутат Олег Медуниця відомий громадський діяч, голова громадського об’єднання „Українська справа“. Під час повстання на Майдані є заступником коменданта Майдану.*

На парламентських виборах 2012 року був обраний народним депутатом України від партії Всеукраїнське об’єднання „Батьківщина“ по одномандатному мажоритарному виборчому округу № 157. Член партії „За Україну“, фракція „Батьківщина“ у Верховній Раді.

Sunday, January 26, 2014 at 1:00 PM
Ukrainian Cultural Center
2247 W. Chicago Avenue
Chicago, Illinois Sunday

Tuesday, January 28, 2014 7:00 PM
Ukrainian Cultural Center “Dnipro”
562 Genesee Street,
Buffalo, NY 14204

January 29-30, 2014
For more information contact:
Myron Swidersky (518) 843-4657
Ukrainian Citizens Club
402 25th St.
Watervliet, NY 12189

Friday, January 31, 2014 at 6:00 PM
Ukrainian Nat’l Home of Hartford
961 Wethersfield Ave.
Hartford, CT 06114

Saturday, February 1, 2014 at 6:00 PM
В Будинку Українських Державницьких Організацій “Ukrainian Center “
136 Second Ave., 2nd Floor
New York, NY 10003

Sunday, February 2, 2014 at 1:00 PM
Ukrainian Cultural Center of NJ
60 N. Jefferson Road
Whippany, NJ 07981

Friday, February 7, 2014 at 7:00 PM
Ukrainian Educational and Cultural Center
700 Cedar Road
Jenkintown, PA 19046

Saturday, February 8, 2014 at 6:00 PM
Ukrainian Cultural Center “Verchovyna”
7425 W Pleasant Valley Rd
Parma, OH 44125

Sunday, February 9, 2014 at 1:30 PM
St. Josaphat Ukrainian Catholic Church
26401 St. Josaphat Dr.
Warren, MI 48091

Федеральна Кредитна Спілка „Самопоміч“ (Н.Дж.) Кліфтон

SELF RELIANCE (NJ)
FEDERAL CREDIT UNION

повідомляє

що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 23 лютого 2014 року о год. 12:30 по полудні

в Українській Централі
240 Hope Ave.
Passaic, NJ 07055

Концертом пом'янули Стаха Яроша

Микола Галів

Відійшов у вічність визначний інженер, будівник мостів і далекобіжних шляхів в США Стах Ярош.

Заходами його сина Андрія Яроша в Українському Інституті Америки 22 вересня 2013 року величавим концертом пом'янули пам'ять С. Яроша. Він належав до високої кляси професіоналістів – визначних інженерів, не тільки серед українців, але в американському світі, працював в інженерних фірмах Ню-Йорку.

В останній період він жив у Сільвертомі, Кольорадо, де помер 22 лютого 2013 року, на 94-му році життя. Покійного поховали на цвинтарі св. Андрія у Савт-Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі, біля його дружини Марти.

С. Ярош народився у містечку Винники, поблизу Львова. Вчився у Львівській гімназії, у Львівській Політехніці, а диплом інженера здобув у Відні, у Технічному університеті, в 1945 році. У повоєнні роки еміґрував до США і оселився у Ню-Йорку. Він був відповідальним і головним інженером по будові мостів і шляхів, спершу у фірмі „Консалтінґ Борсарі Корпорейшен", якої співласником був Мирослав М. Лепкалюк. Згодом фірма М. Лепкалюка продовжила успішну діяльність під назвою „Frankland & Lienhard Consulting Engineers", у Ню-Йорку, де С. Ярош залишався незмінним головним інженером.

За його проєктами були побудовані мости над річками Місісіпі, Гадсон, Саскветана, Фалл, Східня у Ню-Йорку й іншими.

Коли перестала існувати вище згадана компанія побудови мостів, С. Ярош ще довго працював, як головний інженер у фірмі „Consulting Engineers & Architects, Gandhi" у Ню-Йорку, аж до виходу на пенсію. Американське товариство „Civil Engineers" у 1984 році відзначило його першою нагородою за особливі досягнення в інженерії.

С. Ярош цікавився українським громадським культурним і політичним життям, був один з перших президентів Товариства українських інженерів в США, допоміг у перебудові пластового дому у Ню-Йорку, був хресним батьком 83-го відділу СУА.

Вже у старшому віці здобув право летуна. Дуже любив музику, сам грав на скрипці, фортепіяні і мандоліні. Був членом Українського Інституту Америки і частим учасником музичних імпрез.

А. Ярош перед початком концерту привітав учасників, накреслив життєву сильветку батька і попросив струнний „Вирік квартет", що складався з членів однієї родини – Еріка, Маюні, Аліси і Маріко, розпочати музичну програму у пам'ять батька. Особливим гостем-учасницею квартету була Тоні-Марі Марчіоні. Це були високої кляси музиканти, які виконали твори Фелікса Мендельсона, Йоаквіна Туріна й Вольфґанґа Моцарта. Авдиторія на виконання квартету відгукнулась довгими оплесками.

Ділимося сумною вісткою, що 14 грудня 2013 року відійшов у вічність

св. п.

Льонгин Світенко

нар. 3 березня 1928 року в Городку, Львівська обл., Україна.

В 1951 році прибув з Міттенвальду до Філядельфії, США. Відразу був покликаний до американського війська та служив в 101 Дівізії парашутистів у Fort Brag, North Carolina. із ступенем сержанта.

Довгі роки був активний в Українській католицькій церкві свв. Петра і Павла у Williamstown, NJ, співав в хорі та турбувався подіями в Україні. Чітко підтримував українську справу та організації у Філядельфії і світі.

У смутку залишилися:

дружина - Стефанія з дому Лозинська
син - Роман з дружиною Анджелею і дітьми Алексис та Романом з дружиною Діною і їхнім сином Лукою
донька - Володимира Брунінґгавс з чоловіком Павлом і дітьми Крістою та Матвієм з дружиною Кері
син - д-р Зенон з дружиною Лідою і дітьми Аріяною і Віктором
сестра - Ніля Павлюк з чоловіком Борисом та синами Борисом, Ігорем і Маркіяном з їхніми родинами
братова - Іванка з сином Ігорем з родиною
племінники: Тарас Ковальчин Аркадій Федьків і Тарас Світенко з родинами
племінниці: Зеня Брожина, Дзвінка Процюк, Оксана Бабич і Христина Білінська з родинами
близька родина: Ірена Ґрамозлі, Олена Гич і Андрій Лозинський з родинами
родина в США й Україні: Світенко, Лозинські, Панків, Бурда, Гнатишак, Павлишин і Мельник.

Похоронні відправи відбулися в середу, 18 грудня 2013 року в Українській католицькій церкві свв. Петра і Павла у Williamstown, NJ, а відтак та церковному цвинтарі.

Вічна Йому пам'ять!

Пожертви в пам'ять Покійного родина просить складати на:

- United Ukrainian American Relief Committee, Inc. "Orphans of Lviv", 1205 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111
- Ukrainian Educational & Cultural Center 700 Cedar Rd., Jenkintown, PA 19046
- Ukrainain Radio Hour (860AM), c/o Mr. Y. Nakonechny 1205 Cottman Ave.,Philadelphia, PA 19111